

ЖИВА КНИГА

ІСТОРІЙ УСПІХУ

ВИПУСКНИКІВ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

*Once a chemist, always a chemist.
It's like the mafia – you know too much*
Facebook

Спочатку епіграфом до цієї книги мала бути фраза “без минулого немає майбутнього”, оскільки вона задумана з подвійною метою: по-перше, показати нашу найбільшу цінність – випускників, якими ми пишаємося (а пишаємося ми усіма своїми випускниками), а, по-друге, і це навіть важливіше, дати можливість школярам відкрити для себе реальні перспективи, які для них може відкрити наука ХІМІЯ, і без вагань вибирати в електронному кабінеті абітурієнта пріоритетом №1 спеціальності, які пропонує хімічний факультет Львівського університету. Саме тому епіграф було змінено на той, який ви зараз бачите в правому верхньому кутку.

Це буде незвична “Жива книга випускників хімічного факультету”, оскільки вона не матиме кінця, принаймні я сподіваюсь, що наступні декани продовжать життя цієї книги, оскільки вона надзвичайно потрібна нашому факультету. Ця книга житиме на вебсторінці факультету і буде постійно доповнюватись новими історіями успіху випускників, а ці історії, що вже є, будуть доповнюватись новими досягненнями. На цей момент в книзі зібрані історії випускників від ніби далекого 1961 року до зовсім недавнього 2015, і в кожній з них – своя історія успіху: адже успіхом є і забезпечення паритету в ядерних озброєннях часів “холодної війни” (саме так, наш випускник відіграв в цьому одну з ключових ролей), і створення нових ліків, які вбережуть величезну кількість життів на нашій планеті, і усвідомлення того, що саме завдяки тобі тисячі людей можуть насолоджуватись смаками улюблених солодощів чи соусів.

Окрім цього, буде ще одна книга – друкована, присвячена 75-річчю хімічного факультету, в якій, окрім деяких історій успіху (можливо дещо скорочених), будуть статті про кафедри факультету і додаток з переліком усіх випускників, починаючи з першого випуску 1947 року.

Основними читачами цієї друкованої книги стануть школярі, адже саме для них, перш за все, створюється ця книга, бо вони, можливо, не всі до кінця знають, що таке справжня наука ХІМІЯ, і які перспективи в житті вона може відкрити тим, хто після завершення навчання отримуватиме дипломи в мантиях з гербом Хімічного факультету.

З повагою,
Декан хімічного факультету
Григорій Дмитрів

Зміст

- 1961 – Віктор Закордонський
1961 – Зиновій Пак
1962 – Дарія Семенишин (Жеребецька)
1970 – Тамара Процайло (Заградко)
1971 – Зіновій Яремко
1975 – Дарія Березюк (Пархоменко)
1977 – Юрій Гринь
1979 – Микола Блажеєвський
1982 – Леонід Василечко
1989 – Євген Горешнік
1990 – Володимир Бабіжецький
1991 – Юрій Проць
1992 – Ольга Гулай
1992 – Олег Деленко, Світлана Деленко (Зарічна)
1992 – Григорій Дмитрів
1992 – Галина Марчук, Ігор Марчук
1992 – Ярослав Палій
1993 – Оксана Банах
1993 – Любомир Гулай
1993 – Валентина Федорчук-Мороз
1994 – Ярослав Хім'як
1995 – Оксана Мельник (Мокра)
1995 – Дмитро Никипанчук
1996 – Леся Процайло
1997 – Ярослав Мудрик
1998 – Віктор Глухий
1998 – Ірина Марчук
1999 – Роман Гуменюк
1999 – Олександр Долотко
1999 – Наталія Поперечна
1999 – Віталій Свиріпа
2002 – Володимир Сашук
2002 – Олена Таратула (Богун), Олег Таратула
2004 – Оксана Мороз
2005 – Ольга Стельмахович
2007 – Олеся Ярема, Максим Ярема
2008 – Михайло Потопник
2012 – Назарій Сабат
2013 – Святослав Бациц
2013 – Мартин Созанський
2013 – Ілля Шипунов
2014 – Андрій Нещадін
2015 – Марія Карабін
2015 – Ірина Чудик
...

Віктор Закордонський, випуск 1961 р.

Кандидат хімічних наук, доцент кафедри фізичної та колоїдної хімії. Науковий керівник Полонський Тихон Максимович.

Стати хіміком було моєю усвідомленою мрією зі шкільних років. В 1956 році поступив на хімічний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка, який закінчив у 1961 році з відзнакою. Студентські роки, проведені в стінах нашої Alma-Mater, були визначальними для формування кожного з нас як особистості. Глибока теоретична та практична підготовка, творчий підхід та самостійність, вміння брати на себе відповідальність за роботу, які формувались у нас,

студентів хімічного факультету, на лекціях та семінарських заняттях, під час проведення лабораторних робіт, стали тим підґрунтям, які дозволили добитись успіху в подальшій науковій та педагогічній діяльності. Ми, молоді спудеї, як губка втягували життєву мудрість, талант, знання та глибоку відданість своїй справі наших старших наставників – нашого декана Федора Андрійовича Деркача, наших професорів викладачів факультету Євгена Євгеновича Черкашина, Олександра Івановича Юрженко, Тихона Максимовича Полонського, Миколи Івановича Землянського, Василя Константиновича Золотухіна, Олександра Йосиповича Комлева, Григорія Омеляновича Моргуна, Романа Микитовича Головатого. Так, вони, незалежно від наукових звань і рангів, для нас були і залишаються нашими вчителями, професорами в прямому і високому розумінні цього слова.

Невід'ємним елементом студентського життя на факультеті було формування свого роду «чуття єдиної родини». Цьому сприяли активна участь студентів в громадському житті факультету та університету, участь в студентських сільськогосподарських загонах (Кіровоградщина, Казахстан), неформальні зустрічі з викладачами - науковими керівниками в наукових студентських гуртках, залучення студентів до виконання важливих науково-дослідних робіт, які проводились на кафедрах в рамках госпдоговірних та державних тематик. І це «чуття єдиної родини», відчуття єдиної студентської сім'ї назавжди залишилось в наших душах. І тому так бажаними і очікуваними є регулярні наші зустрічі на День Хіміка нашого факультету, на яких ми – випускники далеких 60-их, не тільки згадуємо наше студентське життя, ділимося спогадами і здобутками сьогодення, але й набираємось нових сил і наснаги для нових звершень.

Ще декілька слів про себе. Після закінчення університету я був направлений на роботу на кафедру фізичної та колоїдної хімії, де працював лаборантом, асистентом. В 1964-68 р. р. навчався в аспірантурі кафедри, де під керівництвом доц. Полонського Т.М. вивчав особливості адсорбції полімерів із розбавлених розчинів на твердій поверхні. В 1966-67 р.р. перебував на науковому стажуванні в Німецькій демократичній республіці (Фізичний інститут Університету ім. К. Маркса, м. Лейпціг). В 1968 році захистив кандидатську дисертацію "Адсорбція β -ціанетиллових ефірів полівінілового спирту та полімерів β -заміщених етилметакрилатів на твердій поверхні".

Після закінчення аспірантури працював старшим викладачем, доцентом новоствореної кафедри хімічної кібернетики та технології. В 1970 р. присвоєно вчене звання доцента по кафедрі хімічної кібернетики та технології.

З 1971 по 1974 рік працював в Алжирській народно-демократичній республіці завідувачем кафедри прикладної хімії, радником департаменту нафти та хімії Національного інституту нафти, газу та хімії (м. Бумердес).

Після повернення з відрядження був направлений на новостворений у Львівському університеті підготовчий факультет для іноземних громадян як завідувач кафедри природничих наук (1975-1986), а з 1982 року був деканом цього факультету. З 1986 року повернувся на рідні терени – доцентом на кафедру фізичної та колоїдної хімії,

Навчально-методична робота.

Навчальна на навчально-методична робота на кафедрі фізичної та колоїдної хімії пов'язана головним чином з викладанням для студентів хімічного факультету курсу "Хімічна технологія та моделювання хіміко-технологічних процесів". Підготовлено та видано (у співавторстві з проф. Солтисом М.М.) навчальні посібники "Теоретичні основи процесів хімічної технології" (2003), "Математичне моделювання в хімії та хімічній технології" (2011), "Практикум з хімічної технології" (2004). Крім того, для студентів, які спеціалізуються на кафедрі читав спецкурси "Фізико-хімічні методи дослідження полімерів", "Фізико-хімічна механіка дисперсних систем" та інші. Видано конспект лекцій "Фізико-хімічна механіка дисперсних систем", у складі авторського колективу приймав участь у підготовці та виданні навчального посібника "Лабораторні роботи з фізичної хімії".

Наукова робота.

Область наукових інтересів: фізико-хімія композиційних матеріалів та дисперсних систем. Задачею досліджень є розробка наукових основ одержання та ціленаправленої модифікації багатокомпонентних систем широкого спектру - від твердофазних полімервмісних композиційних матеріалів до рідкофазних висококонцентрованих мінеральних дисперсій.

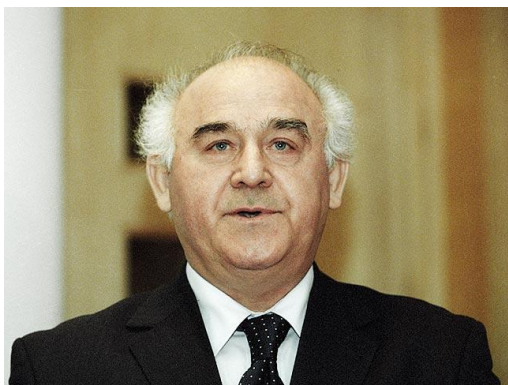

Поєднуючи комплекс фізико-хімічних методів дослідження та математичного моделювання вивчався вплив мінеральних наповнювачів нанорозмірного та ультрадисперсного ступеня дисперсності на кінетичні, реологічні та термохімічні закономірності одержання та властивості наповнених епоксиполімерних композицій. Досліджено вплив природи та вмісту твердої фази, ступеня дисперсності, природи дисперсійного середовища на процеси структурування, структурно-механічні та реологічні характеристики мінеральних дисперсій. В результаті

проведених досліджень встановлено визначальний вплив процесів фізичного структурування на фізико-хімічні закономірності формування та властивості дисперсних систем.

За результатами досліджень опубліковано у вітчизняних та зарубіжних журналах більше 250 наукових праць, авторських свідоцтв та патентів. Підготовлено та успішно захищено три кандидатські дисертації.

Фото: в лабораторії неорганічної хімії; участь студентів в будівельних роботах - розбудова факультету; Федір Андрійович Деркач разом зі студентами-хіміками під час спортивних змагань; перший сніг - в перерві між лекціями.

Зиновій Пак, випуск 1961 р.

доктор хімічних наук, професор, лауреат державних премій в області науки і техніки, випускник кафедри органічної хімії, науковий керівник Землянський Микола Іванович.

Трудовий шлях.

1956-1961 р.р. – студент ;

1954-1956 р.р. – лаборант кафедри органічної хімії за сумісництвом ;

1955 р. – рішенням Вченої Ради хімічного факультету розподілений на кафедру органічної хімії. На превеликий жаль,

стати співробітником кафедри не вдалося. Рішенням державної комісії з розподілу випускників я був направлений на роботу в «почтовий ящик 14» під Москву, який згодом трансформувався в потужне науково-дослідне об'єднання під назвою „Союз” з чисельністю більше 9 тисяч співробітників.

1961-1996 р.р. - праця в „п. я. – 14” на посадах: інженер, керівник групи, начальник лабораторії (1971 р.), начальник відділу (1976 р.), перший заступник генерального директора по науці-головний інженер (1987 р.), генеральний директор (1988 р.), генеральний директор - генеральний конструктор (1995 р.). Перші десять років роботи пройшли під гаслом «немає худа без добра». «Худо» полягало в тому, що із-за мого походження – Західна Україна, Стрийщина - мене не допускали до реальних робіт над ракетними паливами. Щоб загрузити якоюсь роботою мені дали доручення : «весь інститут працює над розробкою твердих ракетних палив, а вам ми ставимо завдання-робіть , що хочете , але дайте такі компоненти, щоби обігнати США по рівню енергетики палив» (на той час , США по енергетиці ракетних палив випереджали СРСР як мінімум на 20 років). Важливим було для мене став факт свободи творчості. Успіх прийшов завдяки фундаментальним знанням, які я отримав за час навчання на хімічному факультеті Львівського університету. З вдячністю я згадую сьогодні лекції Землянського М.І. по органічній хімії, Черкашина Є.Є , Деркач Ф. А., Гладишевського Є.І. по неорганічній хімії, і перш за все по кристалохімії, Золотухіна В.К. по аналітичній хімії, Полонського Т.М. по колоїдній хімії, Юрженко О.І. по фізичній хімії і перш за все по кінетиці хімічних реакцій. Доручення мені очолити групу по розробці цієї проблеми, яка складалася із випускників Московського, Ленінградського, Казанського і багатьох інших університетів, було визнанням не стільки особистих властивостей автора, скільки оцінкою високого рівня випускників хімічного факультету Львівського університету. Одночасно зі мною в п.я.-14 були направлені випускники хімічного факультету 1961 року Заморський П.М. та Висота С.О, Ільїнська М.В., які теж добились значних успіхів та наукових досягнень – стали кандидатами наук, керівниками науково-дослідних лабораторій. Глибока теоретична та практична підготовка, творчий підхід та самостійність, вміння брати на себе відповідальність за роботу, які формувались у нас, випускників хімічного факультету на лекціях та семінарських заняттях, під час проведення лабораторних робіт, стали тим підґрунтям, які дозволили добитись успіху в реалізації надзвичайно необхідних для держави і в той самий час надзвичайно ризикованих проектів. В високих і широких ділових кругах на адресу нашої групи часто лунали ярлики: «Камікадзе».

1996-2003 р.р. праця в Уряді РФ на посадах - голова комітету оборонних галузей промисловості, міністр оборонної промисловості, заступник міністра економіки-статс-секретар, генеральний директор Агентства по боєприпасам, член Ради безпеки і Ради оборони РФ.

Наукова діяльність.

Дослідження в галузі синтезу та розробки промислової технології органічних компонентів ракетних палив на основі олігомерів гліцидінітрату. Новизна захищена 30-тьма свідоцтвами про винаходи, та захистом дисертації кандидата хімічних наук.

Наукові дослідження спільно з інститутами Академії наук СРСР, республіканських академій наук і інститутами вищої школи в галузі синтезу високоентальпійних окисників для сумішних твердих ракетних палив С-нітро, О-нітро і N-нітросполук, які завершилися відкриттям нового класу сполук під назвою – солі дінітразової кислоти, серед яких дінітроазотат амонію (АДНА) був рекомендований для дослідження в якості базового окисника нового класу ракетних палив.

Фундаментальні та прикладні дослідження дінітразотату амонію як компонента ракетних палив, розробка промислової технології його виготовлення. За цю роботу була отримана Державна премія в 1980 році.

Фундаментальні та прикладні дослідження по розробці сумішевих твердих ракетних палив на основі нового окисника, розробка промислової технології виготовлення нових ракетних палив і ракетних двигунів на їх основі. За цю роботу була отримана Ленінська премія в 1984 році. Новизна робіт захищена 120 авторськими свідоцтвами на винаходи, захистом дисертації доктора хімічних наук в 1985 році.

Згідно з рішенням науково-технічного і політичного керівництва держави СРСР для досягнення ядерного паритету було вирішено розробку нових ракетних комплексів стратегічного призначення здійснювати на базі нових ракетних палив на основі АДНА, для чого були запроєктовані та збудовані нові заводи по виготовленню палив, компонентів для них і ракетних двигунів на їх основі. Росія, Узбекистан, Таджикистан і Україна стали місцем побудови нових заводів. На сьогодні багатьох заводів уже не має, але український завод на сьогоднішній Дніпровщині є гордістю української хімічної промисловості.

Педагогічна діяльність

В процесі багаторічної науково-дослідної роботи яка де факто не мала аналогів в світі, була створена наукова школа, яка нараховує більше як 25 докторів і кандидатів хімічних і технічних наук, за що і було отримано звання професора по спеціальності фізична хімія..

Організаційна діяльність

Важливим результатом науково-організаційної роботи стали:

Розробка програми хімічного роззброєння Росії згідно з вимогами Міжнародної Конвенції про заборону хімічної зброї. Найважливішим досягненням стала надзвичайна довіра президента РФ , яка проявилась в передачі від міністерства оборони до агентства під мою персональну відповідальність всіх запасів хімічної зброї Росії (40 тис. тон) і 10-ти тисячної армії. Саме таке рішення відкрило керівнику агентства можливість створення міжнародного фонду донорської допомоги при реалізації програми хімічного роззброєння Росії, який в умовах злиденного на той час державного бюджету фактично спас ситуацію. Перелік країн-донорів досить потужний: США, Німеччина, Англія, Франція, Канада, Італія, Швеція, Фінляндія, Нідерланди. Досить зазначити , що безумовними лідерами були США, які виділили на програму 880 млн. доларів. Дуже важливу роль в успішності донорської допомоги відіграла і значна дипломатична робота генерального директора агентства. Його постійні доповіді в сенаті , конгресі і в самому Білому Домі США, парламентах і Урядах країн-донорів сприяли успішності в поповненні донорського фонду.

Розробка державної програми використання технологій подвійного призначення для інноваційного розвитку економіки. Програму подвійного призначення в галузі спецхімії вдалося вивести на рівень закону про Державний бюджет, завдяки чому такий проект як аерозольна система пожежогасіння отримала широке міжнародне визнання.

На запитання – а звідки взялися джерела такого значного успіху, можна дати наступну відповідь:

перше - фундаментальні знання з різних галузей хімії, отримані за час навчання у Львівському університеті і вміння використовувати їх для організації фундаментальних і прикладних досліджень і на їх основі вирішувати надзвичайно важливі практичні проблеми;

друге - вміння отримувати задоволення від тяжкої, але дуже необхідної праці, чому навчили працювати дідуся і бабусі, батьки і п'ять старших братів;

третє - вміння боротися за істину, честь і гідність навіть при наявності великих ризиків, чому навчила історія і біографія історичних героїв Стрийщини і Львівщини;

четверте - вміння формувати і раціонально використовувати людський капітал, як вчить Лауреат Нобелівської премії, вихованець Української Харківщини Саймон Сміт Кузнец.

Дарія Жеребецька (Семенишин), випуск 1962 р.

29 травня 2020 року наш рідний хімічний факультет буде святкувати свій 75 річний ювілей. Це визначна дата в історії факультету і наше покоління теж має до цього певне відношення, як до своєї «ALMA MATER». Ми навчалися на факультеті з 1957 по 1962 роки. Це був період, який проходив під знаком хімізації сільського господарства і промисловості. Конкурс на хімічний факультет був дуже високий і потрапити на факультет було дуже складно. Набрали 2 групи по 25 студентів. В першій групі були хлопці і дівчата, а в другій – лише дівчата із різних областей України. Як зараз стоять перед моїми очима бідно одягнені мої однокурсники, з різними можливостями але з великою жагою до навчання. Почалися студентські будні. Ми все життя з вдячністю згадували своїх викладачів, які дали нам ґрунтовні теоретичні знання, навчили виконувати різні хімічні експерименти, самостійно працювати та бути чесними і порядними людьми. На традиційних зустрічах однокурсників ми згадували Черкашина Є.Є., Гладішевського Є.І., Деркача Ф.І., Комлева О.Й., Землянського М.І., Юрженка О.І., Кучера Р.В. та багатьох інших викладачів, які проводили лабораторні та практичні роботи.

Наші випускники одержали призначення в школи і заводи в різні кінці бувшого Радянського Союзу і поїхали працювати за призначенням, але через певний час майже всі повернулися в Україну. Доля кожного склалася по різному, але майже всі працювали хіміками або викладачами хімії. Серед наших випускників були:

- Доктори наук, професори: Сколоздра Р.В., Ковальчук Є.П. (Львівський університет), Жеребецька (Семенишин) Д.І. (Львівська політехніка), Тондїй Н.Д. (Харківський авіаційний інститут), Ніколаєвський А.М. (Донецький університет);
- Кандидати наук, доценти: Бакута С.А. (Київ), Гупало О.П., Дейнеко Е.В. (Львівська лісотехніка), Дурибаба Г.Д. (Борислав), Юрженко С.О. (Львівська політехніка), Шевчук Й.П. (Львівський філіал ІФХ), Залуцька О.Й. (Львівський торгово-економічний інститут);
- Зав. центральною лабораторією – Белякова З.П.

Вітаємо всіх працівників хімічного факультету з святом і бажаємо вам нових успіхів на ниві підготовки молодих Хіміків, які з честю будуть вірні традиціям минулих поколінь і зроблять значний вклад у розвиток Хімічної науки майбутнього.

Випускники 1962 року вітають всіх з цієї фотографії, яку зроблено на зустрічі у 2017 році з нагоди 55 річниці закінчення університету.

Тамара Процайло (Заградко), випуск 1970

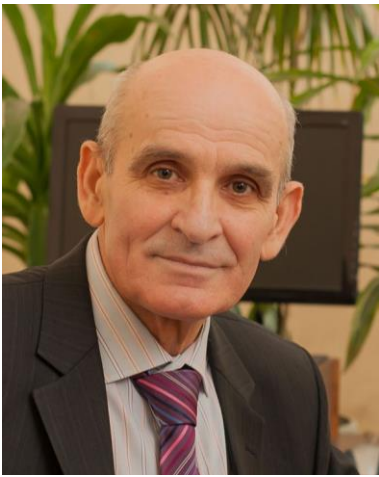
В 60-х роках минулого століття на хімічному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка накопилось багато експериментального матеріалу, який необхідно було систематизувати для успішного передбачення хімічних структур та прогнозів механізму органічних реакцій і у 1965 році відкрилась спеціальність "процеси хімічного виробництва та хімічна кібернетика". Належу до перших в засвоєнні цікавої нової спеціалізації в хімії та в хімічній технології, що відзначилось не тільки новизною напрямку, але і можливостями передбачення в практичному використанні. В 1968 році відкрито кафедру хімічної кібернетики, очолену доцентом Михайло Солтисом. Кафедра укомплектовувалась обчислювальною технікою і це дало можливість розширити тематику структурного моделювання, освоєння методів оптимізації в планованому моделюванні хімічного експерименту та статистичних методів дослідження. Появились фактичні умови кафедри залишити авторитетний вагомий слід в історії хімічного факультету.

Вступивши до університету в 1969 році на перший курс по даній спеціальності, активно та з великим інтересом зайнялась вивченням засобів обчислювальної математики з приміненням до потреб математичного моделювання хімічних процесів. З цією метою пройшла пізнавальну практику планованого експерименту в університеті ім. Ломоносова в м. Москві та переддипломну практику в інституті кібернетики в м. Києві. Це був час запалу до нової діяльності, в якій побачила багато для майбутнього наукового розвитку, особливо у використанні статистичного моделювання хімічних процесів. При цьому прийшлося самостійно багато працювати над собою, щоб освоїти задумане. Але закладене бажання самореалізації постійно було присутнє. В 1983 році захистила дисертацію "Кінетика і механізм реакції конденсації ефірів ціаноцтової кислоти з формальдегідом", науковий керівник д.х.н Роман Макітра при активній підтримці академіка Романа Кучера та доцента каф. фізичної хімії Львівського університету імені Івана Франка Мирослави Ковбуз, де вперше з використанням статистичних методів моделювання одержано оптимальні умови синтезу популярного клею Ціакрин. Ці результати реально підняли довіру до практичного застосування статистичних методів моделювання хімічних процесів. Після захисту продовжувала працювати на факультеті на кафедрі неорганічної хімії як завідувач науково-дослідної лабораторії, що займалась математичним засобами прогнозу структурних факторів інтерметалідів та розробками оптимальних умов композиційної побудови форм органічних сполук шляхом математичного моделювання. В 1991 році присвоєно звання старшого наукового співробітника. Але закладене бажання самореалізації постійно було присутнє.

З появою реальних системних інтернет впроваджень та з залученням соціальних мереж в плані використання рекламних засобів стали цікавими успіхи реклам у появі нових матеріалів, одним з яких стала будівельна хімія. В зв'язку з цим у 1996 році організувала і очолила приватне підприємство "Девіс", в основі діяльності якого розроблені пластифікатори марки ПАРЦЕМ.

Однак рекламний матеріал потребував маркетингових засобів з освоєнням та поєднанням спеціальностей хіміка і маркетолога. В основі вагомий доробок діяльності в інтернеті: видано 4 електронні книги: 1 приватного і 3 загальнодоступного користування та організація доступної рекламної інформації в соцмережах із зацікавленням біля 3000 осіб. Ці результати реально підняли довіру до практичного застосування статистичних методів моделювання хімічних процесів. Результати захопили нові пошуки затребуваних на часі, де проявила себе як хімік-маркетолог. Це захоплення тримає мене і сьогодні, не дивлячись на мій поважний вік.

Зіновій Яремко, випуск 1971 р.

Пам'ять людини – це такий надзвичайний феномен, що одні емоційні події пам'ятаєш до найменших дрібниць через багато років, а інші не менш емоційні викреслені зовсім. Коли мені запропонували пригадати чому вибрав хімічний факультет і як проходило навчання, то пригадалося таке...

Щодо вибору. Напевне, на мій вибір вплинула молода вчителька хімії, яка після закінчення педінституту разом з чоловіком приїхала вчителювати у Соколівську середню школу Буського району Львівської області. В цей час моя юнацька душа відчувала соціальну несправедливість і я хотів вчитися на юридичному факультеті, щоб, ставши фаховим правником, на законних підставах, боротися з нею. Але, документи чомусь подав на хімічний факультет, бо все ж таки, напевне,

вплив моєї вчительки хімії Якібчук Ірини Миколаївни виявився вагомішим.

Перше знайомство. Серпневий сонячний день 1966 року. Відбувається вступний екзамен з хімії у головному корпусі Університету на другому поверсі в одній із аудиторій філологічного факультету. Після відповіді на білет молода екзаменаторка сказала, що мою оцінку мають підтвердити і попросила сісти на парту проти дверей в аудиторію і почекати. Чекав недовго. Десь через п'ять хвилин відкриваються двері і в їхньому прорізі, заповненому яскравим сонячним промінням, появляється життєрадісний енергійний високочолий чоловік.

- Як справи, Миросю, – запитав він.
- Добре, ось там фанний хлопець сидить, – відповіла вона.
- Бачу, що фанний, а як він хімію знає, – продовжує чоловік.
- Фанно знає, – підтвердила екзаменаторка.
- Фанно, то фанно, – сказав цей чоловік і підійшов до мене, взяв екзаменаційний листок, поставив свій підпис і вийшов.

Екзаменаторка попросила мене ще почекати на іншого представника екзаменаційної комісії. Через декілька хвилин в аудиторію заходить заклопотаний чоловік із якимись паперами у руках і запитує: чи був тут Євген Іванович? На що, екзаменаторка відповіла ствердно і сказала, що треба підтвердити мою оцінку.

– Та раз тут уже був Євген Іванович, то мені нічого робити, – сказав цей чоловік, і підписавши мій екзаменаційний листок, вийшов з аудиторії.

За ним вийшов і я, здавши екзаменаційний листок екзаменаторці.

Цей вияв доброчесності та взаємної довіри між екзаменаторами і сьогодні є для мене зразком. Пізніше, під час навчання на факультеті я дізнався, що тими екзаменаторами, які відкрили мені світлі і великі двері у світ хімічної науки, були: Ковбуз Мирослава Олексіївна, Гладішевський Євген Іванович та Кузьма Юрій Богданович.

Екзамени. Перший екзамен в Університеті з неорганічної хімії я здавав Заречнюку Олегу Сафоновичу. Після закінчення відповіді на білет він завдав мені додаткове питання: які чинники впливають на швидкість хімічної реакції? Я швидко відповів: концентрація та температура.

– А ще які чинники, – спробував уточнити Олег Сафонович, але я не спромігся ще щось пригадати і мовчав.

– Ви точно їх знаєте, Ви не можете цього не знати, – сказав Олег Сафонович і, не чекаючи подальшої моєї відповіді, зробив перший запис у моїй заліковій книжці.

Це була моя перша п'ятірка в Університеті. Чи була вона заслужена, не знаю, але та доброзичливість викладача в цей момент підкорила мене і стала для мене добрим вказівником у відносинах із студентами та й з іншими людьми у майбутньому.

Пригадується ще один екзамен із органічної хімії, який я здавав Землянському Миколі Івановичу. Зайшла в аудиторію перша п'ятірка студентів, які витягнули білети і почали готуватися до відповіді. Прошло пів години, але ніхто не хотів йти відповідати і я наважився розпочати цей екзамен. На перше питання "Розвиток органічної хімії за 50 років радянської влади" Микола Іванович попросив не відповідати. Друге питання "Насичені вуглеводні. Метан" попросив пропустити. На третє питання "Ароматичні вуглеводні. Бензол" я дав відповідь і після того він почав задавати додаткові питання,

багато питань, складних питань, надто складних на цей час питань. Почувши ці питання мої колеги, які були в аудиторії, по черзі повернули білети і вийшли із аудиторії, не здавши екзамен. Наша розмова тривала понад годину, після чого Микола Іванович взяв мою залікову, зробив запис і мовчки повернув її мені. На коридорі мене чекала уся група. І одне питання, яке я почув у збудженому гурті студентів: що поставив? Я не знав і коли відкрив залікову, то побачив ще одну п'ятірку. Так вчили нас поборювати труднощі, не здаватися і пізнавати нове, досі незнане і йти вперед.

Пригадуються чудові лекції Заречнюка О. С., Золотухіна В. К., Землянського М. І., Полонського Т. М., Солтиса М. М. та інших. Змістовними були лабораторні роботи, які проводили Теслюк М. Ю., Зінчук В. К., Ковбуз М. О., Українець А. М., Котович Б. П., Мартинюк-Лотоцький Ю. Є. та інші. А якими привітними були лаборанти кафедр, які завжди були готові допомогти нам під час занять.

Свідомо не приводив наукових ступенів та вчених звань своїх вчителів, бо тоді вони були усі молоді і цілеспрямовані на досягнення успіху і в подальшому переважно стали провідними професорами та доцентами на факультеті.

У пам'яті зберігся головний читальний зал Наукової бібліотеки Університету, в якому ми проводили багато часу, і його атмосфера, що спонукала до пошуку нових знань.

Пригадуються також новорічні ялинки, які стояли у парку імені Б. Хмельницького, та новорічні забави, щорічні святкування Дня хіміка, одним із моментів яких було урочисте спалювання білого халата у суцільних дірках, репетиції факультетського хору... Ще пригадується дієтична їдальня на проспекті Шевченка, в якій ми обідали, та смачні пиріжки з м'ясом, які продавали на розі вулиць Дорошенка та Словацького, кінотеатри "Україна", "Київ"...

А що далі. Після закінчення факультету працював на хімічному та фізичному факультетах нашого Університету на посадах від лаборанта до професора, захистив кандидатську, а потім докторську дисертації, отримав вчені звання доцента та професора, а сьогодні завітую кафедрою безпеки життєдіяльності нашого Університету, на якій окрім мене, успішно працюють випускники хімічного факультету кандидати хімічних наук, доценти: Галаджун Я.В., Муць І.Р., Петришин Р.С., Писаревська С.В., Тимошук С.В. та асистент Бардін О.І.

Дарія Березюк (Пархоменко), випуск 1975 року

К.х.н., доцент, доцент кафедри екології та збалансованого природокористування Національного університету «Львівська політехніка», кандидат хімічних наук

З випуску 1970 року Лопатинської середньої школи у Державний університет ім. І. Франка нас поступило троє: я, Галя Гриб та Ірина Машкара. Любов до хімії нам привила молода випускниця хімічного факультету цього університету, викладач хімії Глухан Е. В.

Вчитися було цікаво. Запам'яталися перші лекції Черкашина Є.Є. Щоб його зрозуміти, потрібно було наперед простудіювати підручник Глінки «Загальна та неорганічна хімія». Лекції супроводжувалися експериментами, які проводила асистент Левицька В.В. Любимим предметом були «Діаграми стану», які читав Заречнюк О.С. Щоб виконати ізотермічні чи політермічні перерізи тернарних сполук потрібно було мати неабияку просторову уяву.

Німецьку мову викладала ст. викладач Якимчук І.Г. На екзамені вона роздала студентам білети, а сама пішла на базар. Повернулася через півтори години і вислухала всіх, і кожному розповіла про його майбутнє. Мені вона напроорокувала, що поступлю в аспірантуру і здаватиму канд. мінімум з німецької мови, та оцінила знання на «4».

Та найбільшій праці вимагало конспектування першоджерел з «Історії КПРС». Підручники та «першоджерела» нам видавали в бібліотеці. Чи вистарчало всім, не знаю, я книги здавала вчасно та одержувала нові в кінці семестру. Реальність і фальш йшли поруч.

Ми були єдиним курсом, який проходив практику на Запорізькому металургійному комбінаті. Викладачів з нами не було, а за старшого був наш одногрупник Володя Яртись. Керівник практики від підприємства водив нас по цехах комбінату і старався поставити студенток у легких літніх платтячках поближче до розплавленого металу. Найбільше запам'яталася лекція, яку проводили на площадці над гарячим прокатом металу. На коксохімічний завод добиралися трамваєм цілу годину через піщаний степ без жодного деревця. Зате технологія одержання коксу у металевих герметично закритих вагонах з випаровуванням легкоплавких солей при температурі близько 2000⁰С та наступним охолодженням водою запам'яталася на все життя.

Урочисте засідання кафедри неорганічної хімії 8 березня 1985 року

Березюк Дарія, Баб'юк Галина, Баб'юк Володимир, Паласюк Володимир та Яртись Володимир. Спільним був літературний огляд, методика виконання роботи, охорона праці, а власні дослідження були окремі. За обсягом дипломна робота перевершувала кандидатську.

Після закінчення навчання працювала на кафедрі неорганічної хімії Університету ім.І. Франка на посадах інженера, молодшого наукового та наукового співробітника.

У 1979 – 1984 роках навчалася в заочній аспірантурі під науковим керівництвом д.х.н., професора Бодак О.І. У 1986 році захистила кандидатську дисертацію на тему "Исследование систем {Y, Ce}-Fe-{V, Cr, Zr, Nb, Mo, Hf, Ta, W, Re} (фазовые равновесия, кристаллическая структура и

Зустріч однокурсників. День хіміка 1985 року. На фото завідувач кафедри проф. Гладішевський Є. І., декан факультету проф. Кузьма Ю. Б. та проф. Заречнюк О. С.

На озері Байкал з д.х.н., професором Семеншином Д. І.

некоторые физические свойства тернарных соединений)" за спеціальністю 02.00.01- неорганічна хімія.

На кафедрі неорганічної хімії пропрацювала 17 років. Це були кращі роки моєї молодості, які пролетіли у дружньому колективі однодумців під керівництвом проф. Гладишевського Є.І. Мені пощастило працювати поряд з відомими вченими Львівської кристалохімічної школи. Приймала участь у підготовці Першої Всесоюзної конференції з кристалохімії інтерметалічних сполук у Львові, організатором якої була кафедра неорганічної хімії. Учасниця міжнародних конференцій у Ташкенті, Москві, Улан-Уде. Запам'яталися поїздки кафедрою в Ригу, Таллінн, Шацьк, Закарпаття, Карпати, сходження на Говерлу.

Приймала участь у виконанні госпдоговірних тем, зокрема з Львівським виробничим об'єднанням «Алмазінструмент» та ЕКТІ «Автопромпокриття», на яких були впроваджені розробки вчених кафедри.

У 1993 році у зв'язку із зменшенням державного фінансування на науку перейшла на викладацьку роботу у Львівський економічний бізнес-коледж, спочатку на посаду викладача хімії, а через рік – декана товарознавчого факультету.

З 1995 року - доцент кафедри хімії і технології неорганічних речовин, а з 2002 року по сьогоднішній день - доцент кафедри екології та збалансованого природокористування Національного університету «Львівська політехніка». Опублікувала біля 60 наукових статей та методичних розробок. У співавторстві видала два навчальні посібники.

А ностальгія за науковою атмосферою кафедри неорганічної хімії залишилася на все життя.

Юрій Гринь, випуск 1977 р.

Я почав займатися науковою роботою ще як школяр. Через участь у шкільних олімпіадах з хімії познайомився з доцентом кафедри неорганічної хімії Іваном Іллічем Залуцьким, який запропонував займатися дослідженнями найщільніших упаковок, як одного із основних структурних мотивів інтерметалічних сполук. Результати цієї роботи були представлені на всесоюзній конференції "Строение, свойства и применение металллов" у 1972 році, це був рік вступу до університету. Під час навчання на хімічному факультеті – на пораду завідуючого кафедрою неорганічної хімії професора Євгена Івановича Гладішевського – продовжував теоретичні дослідження працюючи з професором Петром Івановичем Крип'якевичем та розпочав експериментальні роботи під керівництвом - на той час асистента - Ярослава Петровича Ярмолюка. У 1975 році був нагороджений Медаллю Академії Наук УРСР для студентів вищих наукових закладів за роботу "Кристалічні структури нових сполук". Закінчив з відзнакою хімічний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка у 1977 році за спеціальністю "Хімія, неорганічна хімія".

Трудову діяльність розпочав на посаді інженера НДЧ Львівського державного університету. Згодом вступив до аспірантури за спеціальністю "Неорганічна хімія", яку закінчив достроково, захистивши кандидатську дисертацію на тему "Кристалохімія тернарних галідів рідкісноземельних та перехідних металів" (наукові керівники: доктор хімічних наук Є. І. Гладішевський та кандидат хімічних наук Я. П. Ярмолюк).

Після закінчення аспірантури працював спочатку молодшим науковим співробітником НДЧ, згодом - асистентом, а з 1986 року – доцентом кафедри неорганічної хімії Львівського державного університету. У 1989 році вступив до докторантури, яку не закінчив через призначення проректором Львівського державного університету з наукової роботи у 1991 році.

На запрошення Наукового Товариства Макса Планка (Max-Planck-Gesellschaft), з кінця 1992 року почав працювати як науковець у Інституті металознавства (MPI für Metallforschung), згодом у Інституті досліджень твердого тіла (MPI für Festkörperforschung) у місті Штутгарт. У 2001 році був обраний Науковим членом Товариства Макса Планка (Wissenschaftlicher Mitglied der Max-Planck-Gesellschaft) та призначений директором новоствореного Інституту хімічної фізики твердого тіла (MPI für Chemische Physik fester Stoffe) у місті Дрезден. У 2002 році одержав звання професора за спеціальністю "Хімічне металознавство" у Дрезденському Технічному Університеті. Національна Академія Наук України у 2015 році присвоїла мені звання Почесного Доктора НАНУ.

Мої наукові інтереси концентруються у області хімії неорганічних матеріалів, зокрема інтерметалічних сполук. Інтерметалічні сполуки – це один з небагатьох розділів неорганічної хімії, у якому звичайні правила валентності не працюють, і тому, ще досі немає ясності щодо складу та кристалічної структури, та їхнього зв'язку із хімічними та фізичними властивостями. В цьому напрямі під моїм керівництвом в останні роки проведені значні дослідження атомної будови інтерметалічних сполук, зокрема порушення трансляційної симетрії у кристалічній структурі, та зв'язку цього явища з деякими фізичними властивостями, нових методів синтезу інтерметалічних сполук, які не використовують реакцію між компонентами у розплавленому стані, та квантово-хімічних методів аналізу хімічного зв'язку у прямому просторі, які відкривають нові можливості у розумінні природи інтерметалічних сполук. Результати цих досліджень дозволили просунути далі у розумінні хімічних та фізичних властивостей інтерметалічних матеріалів. Зокрема була знайдена група сполук для застосування, як каталізатор для часткової гідрогенізації етилену – одного із найважливіших продуктів промислового органічного синтезу – та досліджено блокування активності інтерметалічних сполук у гетерофазних реакціях в залежності від кристалографічної орієнтації поверхні. Серед фізичних властивостей інтерметалічних сполук активно досліджується їхня термоелектрична поведінка. Розробляється хімічний підхід до розуміння та пошуку нових термоелектричних матеріалів, який базується на характеристиці хімічного зв'язку у інтерметалічних сполуках, зокрема дослідженні значної ролі ковалентності міжатомних взаємодій у цих речовинах, які досі вважалися типово металічними.

Спільно з колегами опублікував результати наукових досліджень у більш ніж семистах статтях у журналах з високим рейтингом та розділах у колективних монографіях (загальний h-індекс вище 50); результати захищені у більше ніж у 15 міжнародних патентах.

Також я суміщаю наукову діяльність з педагогічною роботою кафедри (інституту) неорганічної хімії Дрезденського Технічного Університету. Під моїм керівництвом були захищено більше 20 (кандидатських) дисертацій. Тринадцять науковців одержали професури в різних країнах світу.

Приймаю активну участь у житті міжнародної наукової спільноти: був, та є досі, членом редколегій провідних журналів у своїй науковій області, як наприклад *Journal of Solid State Chemistry*, *Materials Physics Today* або *Journal of Thermoelectricity*; організовував у Дрездені такі великі міжнародні конференції як 16th International Conference on Solid Compounds of Transition Elements або 34th International Conference on Thermoelectrics / 13th European Conference on Thermoelectrics; протягом багатьох років обирався членом президій Європейського (European Thermoelectric Society) та Міжнародного (International Thermoelectric Society) Термоелектричних Товариств.

Фотографія на початку статті зображує, зокрема, модель структури нової модифікації германію, яка була відкрита у нашму відділі. Copyright на фотографію треба буде ще підтвердити.

Микола Блажеєвський, випуск 1979 р.

Хімік-аналітик, доктор хімічних наук, професор, професор кафедри фізичної та колоїдної хімії

Народився 23 VI. 1955, м. Борислав Львівської обл. Закінчив з відзнакою Калуський хіміко-технологічний технікум (1974) - хімік-технолог. У 1979 році закінчив хімічний факультет, аспірантуру (1989), 1979-1980 - інженер, 1980 -1985 - *завідувач лабораторії* кафедри аналітичної хімії *Львівського державного* (нині національного) *університету ім. Івана Франка*. У 1989-1992 – *науковий співробітник* Всесоюзного НДІ хімії і технології лікарських засобів (м. Харків). У 1991 році захистив кандидатську дисертацію на тему „*Реакції дипероксидикарбонових кислот з третинними амінами і їх застосування в аналізі*”, Дніпропетровськ. 1992-1994 - інженер I категорії кафедри фізичної та колоїдної хімії Української фармацевтичної академії (м. Харків), 1994-1995 – асистент; 1995-1997 – викладач, старший викладач, 1997-1998 – старший науковий співробітник, 1997-2000 – за

сумісництвом *доцент* кафедри бойових токсичних хімічних речовин та засобів захисту Харківського військового університету, від 1999-2007 – доцент; у 2006 році захистив докторську дисертацію на тему „*Застосування пероксидних похідних карбонових кислот в хімічному аналізі*”, Дніпропетровськ; від 2007 – *професор* кафедри фізичної і колоїдної хімії Національного фармацевтичного університету (м. Харків).

Переможець конкурсу-97 Благодійного фонду захисту та підтримки авторів інтелектуальної власності ім. Куцина у номінації: «Кращий винахід і ноу-хау України 1997 року» (нагороджений грошовою премією та дипломом). Автор препаратів-тест-систем, призначених для виявлення «прихованої крові» і застосовується для профілактики зараження інфекційними захворюваннями, зокрема ВІЛ/СНІД) «ГЕМОТЕСТ-М», та «ДЕЛАТЕСТ» (запроваджений в медичну практику у 2001 році і продукується понині в Україні). З 2001 року постійний науковий консультант науково-виробничої інноваційної фірми „ІМПУЛЬС” (м. Гданськ, Польща) з питань розробки дезінфекційних та стерилізуючих засобів, а також знешкодження й утилізації напалму та отруйних хімічних речовин. У 2003 році за успіхи у освітянській та науковій роботі був відзначений Американським біографічним інститутом The AMERICAN BIOGRAPHICAL Institute дипломом у номінації «The Research Board Of Advisors». Нагороджений почесною грамотою НФаУ за сумлінну працю, внесок у підготовку висококваліфікованих фармацевтичних кадрів, активну життєву позицію, 2005 рік. У 2005 році визнаний Міжнародним біографічним центром у номінації The IBS Leading educators of the word 2005 (Cambridge) як кращий освітянин року (нагороджений дипломом). Лауреат обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» у номінації «Викладач фундаментальних дисциплін» (нагороджений дипломом), 2008 рік. З 2007 року член Наукової ради НАН України з проблеми „Аналітична хімія”, а з 2012 – спеціалізованої вченої ради К61.051.03 при державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» за спеціальністю 02.00.02 – аналітична хімія. Входить до складу редколегії наукового журналу «Фармаком» (м. Харків, Україна), «Методи та об’єкти хімічного аналізу» (м. Київ, Україна); «Вісник Львівського національного університету. Серія хімічна» (м. Львів, Україна). Підготував 12 кандидатів наук, більше 20 років керує науковою роботою студентського наукового товариства, постійно здійснює керівництво науковою роботою учнів секції хімія Харківського територіального відділення Малої академії наук шкіл Харкова.

За рейтингом науково-педагогічних працівників 2015-2016 н.р. переможець у номінації «Кращий професор НФаУ» (нагороджений дипломом I ступеня). У своєму доробку має понад 500 наукових та навчально-методичних праць (220 наукових статей, більшість котрих опубліковано у виданнях, котрі входять до наукометричних баз Scopus): Читає лекції з дисципліни «*фізична і колоїдна хімія*» студентам очної та заочної форми навчання зі спеціальностей «Фармація», «Біотехнологія», «ТФП», керує науковою роботою докторантів за спеціальністю 15.00.02 –

фармацевтична хімія та фармакогнозія, а також аспірантів, дипломників та магістрантів за спеціалізацією „контроль якості лікарських засобів” та „контроль якості харчових продуктів” спеціальності „фармацевтична хімія” відповідно.

Напрями наукової діяльності: з'ясування кінетичних закономірностей та механізмів реакцій рідинно-фазового пероксикислотного окиснення нітрогено-сульфурвмісних та ненасичених сполук; хіміко-аналітичне вивчення реакцій пергідролізу функціональних похідних карбонових кислот (естерів, амідів) та нітрilів; опрацювання аналітичних методик кількісного визначення лікарських та біологічно активних речовин методом пероксокислотометрії, непрямой вольтамперометрії, кінетико-спектрофотометричним та спектрофлуориметричним методом; опрацювання хемілюмінесцентних методик визначення лікарських та біологічно активних речовин; опрацювання аналітичних методик кількісного визначення пероксидних похідних карбонових кислот та неорганічних пероксидів у складі лікарських дезінфекційних препаратів; розроблення хімічних та біосенсорних тест-систем для визначення токсикантів (важких металів, фосфоровмісних пестицидів, гептилу тощо); синтез, фізико-хімічні властивості та специфічна біологічна активність (протимікробна та проти паразитарна, детоксикуюча) пероксидних похідних карбонових кислот; розроблення хімічних знезаражуючих (антисептичних, дезінфекційних та стерилізуючих) засобів на основі пероксидних похідних карбонових кислот неорганічних пероксидів; опрацювання хімічних засобів знешкодження токсикантів на основі пероксидних похідних неорганічних та карбонових кислот; конструювання оптичних (хемілюмінесцентних) хімічних та біохімічних сенсорів для експресного виявлення токсикантів.

Джерело: Світлана Швець . Блажеєвський Микола. З історії Долини : зб. іст.-краєзн. ст. – Вип. 7 / [ред. кол. : Романюк М. М., Сенів Т. Л., Гаразд В. С. та ін.; Долин. міська рада, Долин. краєзн. музей «Бойківщина» Тетяни і Омеляна Антоновичів]. – Долина ; Брошнів : Таля, 2017. – 152 с.

Леонід Василечко, випуск 1982 р.

доктор хімічних наук, професор кафедри напівпровідникової електроніки Національного університету "Львівська Політехніка". Автор 22 винаходів та 500+ наукових публікацій, в т.ч. 150+ статей, реферованих у *SCOPUS* та *Web of Sciences*. Дійсний член Міжнародного центру дифракційних даних *ICDD* (США), стипендіат Товариства Макса Планка (Німеччина). Професор кафедри напівпровідникової електроніки Національного університету Львівська політехніка Леонід Василечко – серед найбільш цитованих науковців Львова. Він входить до багатьох українських та закордонних наукових спільнот. А починалося все зі звичайної хімії...

...Пригадую, у дитинстві мені подобалися різноманітні шкільні предмети – мені взагалі подобалося вчитися. Життя звичайної середньої школи у мальовничому селі Міженець у ті часи було насиченим і цікавим. Десь починаючи із шостого класу я брав участь у всіх шкільних та районних олімпіадах – із математики, хімії, фізики, біології, німецької мови. А ще, зрозуміло, участь у спортивних змаганнях та олімпіадах художньої самодіяльності. Однак згодом мене все більше стала приваблювати хімія, і у 8 класі я вперше потрапив до Львова на обласну олімпіаду із хімії. На той час на хімічному факультеті Університету ім. І. Франка вже навчався мій старший брат Володимир. Напевне, що саме під впливом його захоплюючих розповідей про студентське життя, про чудових викладачів хімфаку тих уже далеких років я і зробив свій вибір влітку 1977 року – тепер вже із впевненістю можу сказати, що остаточний і на все життя.

А далі був вступ на хімічний факультет та знайомство із моїми першими науковими наставниками – незабутнім Ярославом Петровичем Ярмолюком та його аспірантом Юрієм Гринем, які запропонували мені для дослідження нову систему La-Ni-Ga – як пізніше виявилось, однієї із «найбагатших» на потрібні сполуки систем. Саме вона пізніше стала темою моєї дипломної роботи та основою кандидатської дисертації.

На 4 курсі, коли почалася спеціалізація, за порадою Ярослава Петровича я обрав кафедру радіоелектронного матеріалознавства, яка декілька років перед тим була створена при Львівському науково-дослідному інституті матеріалів (тепер – НВП «Карат-Електрон») на базі хімічного і фізичного факультетів університету. Після закінчення навчання в університеті у 1982 р. був скерований на роботу в цей же інститут матеріалів, де пропрацював на різних інженерних та наукових посадах до 1999 року – спочатку у відділі товстих плівок, а згодом, на запрошення А.О. Матковського перейшов у рентгенівську лабораторію відділу фізики оксидних кристалів. Хочу сказати, що цей перехід був певною мірою етапним для мене. З одного боку, я і далі міг продовжувати звичні вже для мене дослідження інтерметалічних систем P3E-Ni-Ga – традиційної на той час тематики кафедри неорганічної хімії, в заочній аспірантурі якої я навчався. З іншого боку, тоді я познайомився із новими для мене класами сполук складнооксидних матеріалів зі структурами перовскиту та гранату – надзвичайно перспективними на той час матеріалами радіоелектроніки. Немаловажним був і той факт, що робочий день працівників рентгенівської лабораторії був на 2 години коротшим - справжня «розкіш» в умовах строгого пропускового режиму Інституту матеріалів. Це дозволяло мені уже із 16 години бути на кафедрі неорганіки і працювати буквально до півночі (а іноді і вночі) разом зі своїми наставниками над кандидатською дисертацією. Тепер уже навіть і самому не віриться, що були колись такі часи...

Понад 17 років я пропрацював в Інституті матеріалів, займаючись прикладними дослідженнями нових перспективних матеріалів для радіоелектроніки. І хоча після захисту кандидатської дисертації 1991 року наступила певна пауза в науковій роботі, однак уже в другій половині 90-х для мене чітко окреслилась нова тематика наукових досліджень, пов'язаних із функціональними оксидними матеріалами для різноманітних застосувань - матриць для лазерних та скінтіляційних кристалів, матеріалів для епітаксії плівок високотемпературних надпровідників, сенсорних та фотокаталітичних матеріалів, тощо. Тому коли 1999 року професор А.О. Матковський запропонував мені місце в докторантурі кафедри напівпровідникової

електроніки Львівської політехніки, я без особливих вагань погодився.

Десь на той час припадають і перші мої поїздки на міжнародні наукові конференції (SCTE-1994, Вроцлав, ECSSC-99, Мадрид) та закордонні відрядження до Інституту фізики Польської академії наук та Гамбурзького університету. Під час візиту до останнього влітку 1998 року професор У. Бісмаєр познайомив нас із унікальними можливостями Гамбурзької синхротронної лабораторії HASYLAB/DESY – і вже наступного року ми провели перші прецизійні *in situ* низько-температурні структурні дослідження монокристалу NdGaO_3 . Такий початок виявився надзвичайно успішним і протягом наступних 17 років нами було реалізовано понад 20 оригінальних дослідницьких проектів на “*large scale facilities*” провідних Європейських осередків синхротронного випромінювання HASYLAB (Гамбург), ESRF (Гренобль), ALBA (Барселона) та нейтронного реактора FRM-II (Гархінг-Мюнхен). Саме завдячуючи отриманим там науковим результатам зі структурної поведінки кристалів CaWO_4 при криогенних температурах був здобутий спільний із лабораторією CREST грант Королівського товариства Великої Британії, в рамках якого у 2001-2002 р.р. двічі побував у знаменитому Оксфордському університеті.

У 1999 році на запрошення професора Гриня вперше відвідав новостворений Інститут Товариства Макса Планка Хімічної фізики твердих тіл у м. Дрездені, де знову повернувся до досліджень інтерметалічних систем на основі Ітербію та Галію. Щорічні 2-3 місячні наукові стажування у цьому інституті продовжувались протягом наступних 15 років а плідна наукова співпраця між нами триває

дотепер. Завдяки такій співпраці значно розширились мої можливості брати участь у різноманітних наукових форумах, серед яких можна згадати Європейський кристалографічний конгрес ECM-25 (Стамбул, 2009), де був співголовою симпозіуму «Матеріали-мультифероїки»; Європейські конференції з хімії твердих тіл ECSSC у Мюнстері (2009), Бордо (2013) та Відні (2015); Міжнародні конференції SCTE-2008 та SCTE-2010 у Дрездені (2008) та Аннесі (2010).

Окремо слід відмітити надзвичайно результативну співпрацю із Міжнародним центром дифракційних даних ICDD (США). Починаючи із 2001 року Львівська політехніка щорічно отримує наукові гранти від ICDD для приготування еталонних дифрактограм нових перспективних функціональних матеріалів. За цей час разом зі своїми колегами та аспірантами синтезував

понад 750 нових сполук та їхніх твердих розчинів, дифракційні характеристики та структурні параметри яких поповнили бази еталонних даних PDF-2 та PDF-4 (*Powder Diffraction Files*). За рекомендацією комітету із членства та правління ICDD у березні 2006 р. був обраний дійсним членом цієї міжнародної організації, а 2019 року отримав почесну відзнаку «*Distinguished Grantee Award*», що раз на три роки присуджується ICDD «за продемонстровану досконалість в характеристизації твердотільних матеріалів та розвиток бази еталонних дифракційних даних PDF».

До викладацької діяльності у Львівській політехніці я приступив доволі пізно – уже після захисту докторської дисертації 2005 року, хоча ще до того керував науковою роботою аспірантів та магістрів кафедри напівпровідникової електроніки. Читаючи спеціальні курси для магістрів та аспірантів спеціальності «мікро- та наносистемна техніка», часто зауважую, як їм бракує базових знань із хімічних дисциплін. Тим більше задоволення дістаєш, коли зустрічаєшся із по-справжньому талановитими та вмотивованими молодими людьми, які буквально «на льоту» схоплюють все необхідне. А вже через деякий час ти сам починаєш багато чому вчитися у них. І в цьому напевне найбільша радість наставника – бачити, як твої учні переростають тебе. І ще сподіватися на те, що можливо хтось із твоїх внуків захоче колись продовжити твою справу.

Фото: на 25 Європейському з'їзді кристалографів, Стамбул, 2009; Почесна відзнака ICDD «*Distinguished Grantee Award*», 2019; Минуле, теперішнє та майбутнє (?) порошкової дифракції (з внуком Ростиславом біля старенького (проте все ще діючого) дифрактометра ДРОН-3М у рентгенівській лабораторії Львівської політехніки) 2019

Євген Горешнік, випуск 1989 р.

навчався на хімічному факультеті Львівського університету в 1982-1983 та в 1985-1989 роках. Від першого року навчання брав участь в науковій роботі під керівництвом професора Мар'яна Григоровича Миськіва. Одержавши диплом з відзнакою в 1989 році вступив до аспірантури при Інституті фізичної хімії Академії Наук України. В 1994 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук (керівник член-корреспондент АН України Л.І. Бударін, співкерівник професор М.Г. Миськів). Після повернення до Львова працював на кафедрі неорганічної хімії молодшим науковим співробітником, асистентом, старшим науковим співробітником. Від 1999 року працював в закордонних наукових закладах: Max-Planck-Institut für Polymerforschung (Mainz, Germany, 1999 – 2000), Leibniz-Institut für Polymerforschung (Dresden, Germany, 2000), Universite du Maine (Le Mans, France, 2000 – 2001), Georg-August-Universität (Goetingen, Germany, 2001 – 2004). Від січня 2005 кристалограф відділу, науковий співробітник відділу неорганічної хімії та технології, Jožef Stefan Institute, Ljubljana, Slovenia. Від 2010 доцент в International Postgraduate School, Ljubljana, Slovenia. Автор та співавтор понад 180 наукових статей. Найбільш суттєві здобутки було опубліковано в високорейтингових наукових виданнях таких як Angewandte Chemie International Edition, Science Advances, Chemistry - A European Journal та інших. Наукові інтереси: структурна хімія координаційних сполук міді, неорганічних та гібридних фторидів.

Володимир Бабіжецький, випуск 1990 р.

Перші досліді

Моє зацікавлення хімією народилося ще в той час, коли я навчався у сільській школі на Рівненщині десь у класі сьомому. Одного разу по закінченні чергової гри у футбол після уроків мої друзі затрималися у мене аж до вечора. Ми розглядали зорі і навіть мали карту зоряного неба та визначали, де яке сузір'я чи планета. Тоді постало питання: звідки береться зоряне світло, ця енергія, і що «там» відбувається? Читання літератури з нашої сільської бібліотеки та запитання до вчителів, звичайно, давали деякі відповіді. Однак, як же ж всі ці запуски космічних ракет, що ми бачили по телебаченню та подорожі у Всесвіт? Тож наступні місяці були проведені у пошуках матеріалів та певних речовин для конструювання невеличких ракет, які ми запускали із перемінним успіхом. Наша вчителька з хімії запитала нашу зацікавленість та зуміла направити її у добре русло. Коло використуваних речовин значно збільшилося. Вечори з хімії, олімпіади, цікаві експерименти ми з задоволенням проводили вже у школі. Тож після закінчення школи питання вибору професії не було важким.

Навчання в університеті

Приїзд до Львова та вступ до університету на хімічний факультет став новим етапом у житті. Нові друзі, сильні враження і, особливо, нові можливості відкрили також і новий світ. Цей світ був недалеко, проте до нього треба було дійти. Зусилля і тривала праця стали моїми союзниками. На щастя, на факультеті одразу була дружня атмосфера і «страшилки» про строгих викладачів якимось обходили мене стороною. Служба у радянській армії дещо перервала навчання, однак цей період мав позитивний вплив на моє становлення. Він сприяв змушненню і кращому усвідомленню відповідальності. Після військової служби я повернувся на навчання до університету і успішно його закінчив. Весь курс навчання був побудований так, що, окрім групування теоретичних знань, можна було досхочу попрацювати у лабораторіях та показати, що ти можеш. Сьогодні я можу сказати, що саме в університеті я навчився вчитися, працювати з фактами та критично мислити. Хімічний факультет був тим місцем, де мене навчили також будувати взаємовідносини з людьми. Із великою пошаною і вдячністю часто згадую професорів Бодак О. І, Кузьму Ю. Б., Гладишевського Є. І, Ганущака М. І., Ковальчука Є. П. та інших викладачів університету, що формували нас студентів як професійно, так і в людському вимірі.

Перші кроки в науці

Діяльність науковця-хіміка, як правило, проходить у лабораторії. Моя наукова діяльність також почалася з цього. Професор Кузьма Ю. Б., який був моїм науковим керівником, створив добру робочу атмосферу у своїй науковій групі, тож одні з моїх перших досліджень взаємодії рідкісноземельних металів церієвої групи з нікелем та фосфором дали непогані результати. Завдяки добрій співпраці на кафедрі, мною було синтезовано вперше 34 нових сполуки, встановлено 8 нових типів кристалічної структури, досліджені деякі властивості отриманих сполук. Ці результати увійшли до моєї дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата хімічних наук. Очевидно, що без командної роботи та трансферу спеціальних знань від моїх колег доц. Орищина С. В., доц. Чихрія С. І., інж. Міляна В. В., інж. Шумінського Є. С. робота була би значно важчою.

Практика

У 1993-1995 роках за стипендією фонду DAAD я мав нагоду проводити наукові дослідження у Freie Universität м. Берліна під керівництвом проф. Г. Гартля. Зв'язки із Берліном не припинялися до 1998 року, оскільки я мав можливість надавати технічні консультації німецькій компанії Lankwitzer Lackfabrik, яка розпочала свою діяльність в Україні дещо раніше. Таким чином, я використав отримані знання та науковий досвід на практиці. Також мав можливість відвідати значну кількість виробництв в Україні та Німеччині та сприяти їхній успішній співпраці.

Наука

Робота у промисловості має свою специфіку. Завдання носять більш технічний характер і немає певного простору для проведення наукових досліджень. Тож я мусів зробити свій вибір. У 1998 році я повернувся до наукових досліджень, а саме пніктидів і боридів рідкісноземельних та перехідних металів в університеті м. Ренн (Франція). Співпраця із професорами Р. Гераном, Ж.-Ф. Гале та Й. Бауером виявилася продуктивною і цікавою. У 2000 році я отримав стипендію Лізи Майтнер для вивчення фізичних властивостей отриманих нами нових сполук у лабораторії проф. К. Гібля (Віденський університет), а вже у 2001 році повернувся у м. Ренн на посаду дослідника для роботи над боросиліцидами рідкісноземельних металів, невідомим та малодослідженим на той час класом сполук. Очевидно, що така співпраця дозволила значно розширити коло спілкування із вченими різних країн світу, виступати з доповідями та доповнити свої дослідження новими методами. У 2002 році при зустрічі з директором Інституту дослідження твердого тіла ім. Макса Планка у м. Штутгарт (Німеччина) проф. А. Сімоном я прийняв його запрошення на роботу. Тож з 2002 по 2010 роки до мого кола досліджень додалися ще й борокарбіди рідкісноземельних металів, а також і субоксиди та субнітриди лужних та лужноземельних металів.

Хімічний факультет

Увесь цей час наукова робота відбувалася у тісній співпраці із колегами хімічного факультету, що розширювало наші можливості по створенню і дослідженню нових матеріалів. З 2010 року до цього часу я знову працюю у ЛНУ ім. І. Франка на кафедрі неорганічної хімії. До тематики досліджень додалися нові об'єкти та продуктивна співпраця з проф. Котуром Б. Я. та чл.-кор. НАН України проф. Гладишевським Р. Є. Значна частина результатів досліджень увійшла до моєї докторської дисертації «Кристалохімія борокарбідів та боросиліцидів рідкісноземельних металів», двох монографій та 180 публікацій у наукових журналах.

Що таке успіх для мене? Успіх – це такі позитивні наслідки від спілкування з колегами, друзями та від результатів роботи, що дозволяють трішки заглянути у те незвідане сяйво зірок.

Юрій Проць, випуск 1991 р.

Знайомство з хімічним факультетом почалося ще задовго до того як я став студентом. Спочатку, участь у обласних турах шкільних хімічних олімпіад, пізніше робота в науковому гуртку (в групі Мар'яна Григоровича Миськіва під керівництвом Петра Завалія). У старших класах додалися регулярні заняття на кафедрі аналітичної хімії, які передбачались програмою поглибленого вивчення хімії в СШ № 44 м. Львова. Все це було можливим завдяки опікунству, ентузіазму і величезній праці моєї вчительки хімії Яртись Валентини Михайлівни. Тому коли постало питання вибору професії, вагань не було. Незважаючи на запрошення Київського та Московського університетів (в ті часи це було нормою для переможців Всесоюзних олімпіад), я віддав перевагу хімічному факультету Львівського університету, оскільки розумів і відчував, що столичне середовище (особливо Москва) буде для мене чужим.

Сам процес навчання добре знайомий багатьом нашим випускникам: лекції, практичні та лабораторні заняття, педагогічна практика в школі і таборах, виробнича практика в Калуші, ну і звичайно сільськогосподарські роботи (по-простому колгосп), вечори, посиденьки в гуртожитку, традиційні Дні хіміка та походи в Карпатах. В процес мого навчання також вклинилось ще два роки полігонів, нарядів, караулів та учбових стрільб з важкої техніки (Т-72). На період мого навчання припали також події, пов'язанні з утворенням нашої держави, що робило перебування у Львові в цей час досить цікавим. Пригадується перший студентський страйк, який з теперішньої точки зору виглядає дещо наївним і який досить вміло охарактеризував один з наших викладачів: „Замало тільки заперечувати щось, треба пропонувати якусь альтернативу.“ В основному на факультеті панувала доброзичлива, напівсімейна атмосфера. З погляду часу чомусь з особливою теплотою згадуються Юрій Богданович Кузьма, Микола Іванович Ганущак, Дмитро Гнатович Мельник. Їхня фахова компетентність і вимогливість якимось природно поєднувались з відкритістю та доброзичливістю до студента, готовністю йому допомогти та пояснити незрозуміле.

Після закінчення навчання почав працювати над дисертацією на кафедрі неорганічної хімії. Але як відомо, початок дев'яностих характеризувався непростотою ситуацією в суспільстві, що звичайно негативно вплинуло на наукову роботу (брак фінансування, обладнання, матеріалів і т.д.). Тому з радістю сприйняв можливість короткочасного стажування у Віденському університеті (під керівництвом пана J. C. Schuster) та Інституті низьких температур та структурних досліджень у Вроцлаві (під керівництвом пані J. Stepień-Damm). А дещо пізніше отримав стипендію Німецької академічної служби обміну (DAAD) і опинився в групі професора W. Jeitschko (університет Мюнстер), відомого вченого в області хімії твердого тіла. Його опікунство (в Німеччині керівника дисертаційної роботи недаремно називають неофіційно Doktorvater), гарна матеріальна база та чудова атмосфера в групі дозволили мені у відносно короткий час (2.5 роки) виконати і захистити дисертацію. Об'єктом досліджень були потрійні сполуки рідкісноземельних елементів з перехідними металами та кремнієм або германієм.

Після завершення роботи над дисертацією мені пощастило потрапити у групу хіміків під керівництвом Rüdiger Knier та Юрія Гриня у новоствореному Інституті фізичної хімії твердого тіла Товариства Макса Планка в Дрездені (Max-Planck-Institut für Chemische Physik fester Stoffe), де я і працюю вже понад двадцять років. Спочатку я займався синтезом сполук азоту з застосуванням високого тиску. Прикладом такої реакції може бути інтеркаляція азоту в шарову структуру Sr_2N з утворенням Sr_3N_4 з моноклінною структурою ($P \sim 200$ атм) та SrN_2 ($P \sim 5000$ атм) зі структурою карбиду кальцію. Пізніше до моїх завдань додалась робота в структурній групі.

Велику частину моєї наукової роботи займає дослідженням кристалічної структури інтерметалічних сполук методами порошку і монокристалу. Дякуючи сучасному устаткуванню визначення кристалічної структури значно полегшилось порівняно з можливостями, які були понад 40 років тому. Але з іншої сторони це обладнання фіксує сигнали, які дають змогу глибше і більш детально глянути на особливості кристалічної структури. Тому велике задоволення отримую, коли доводиться вирішувати якісь нетипові завдання, наприклад, встановлювати кристалічну структуру зі зразків, які складаються з кількох доменів (двійників). Переважно ця процедура досить копітка і вимагає поєднання інформації, отриманої різними методами досліджень (порошкові та монокристалні рентгенівські дані, синхротрон, дифракція при різних температурах, металографія, електронна мікроскопія, термічний аналіз і т.д.), а також певної оптимізації синтезу сполуки, що вивчається. Іноді для однієї сполуки цей комплекс завдань займає кілька місяців. І звичайно, ця робота поєднує співпрацю з багатьма колегами як і в інституті, так і поза його межами. Крім робіт пов'язаних з визначенням кристалічної структури, зацікавлений у синтезі

нових подвійних сполук. Загалом подвійні системи вивчені досить добре, для багатьох з них побудовані фазові діаграми. Тому синтез нової подвійної сполуки, визначення її кристалічної структури завжди щось особливе. Також до об'єктів моїх досліджень входять сполуки, що містять кластери, утворені атомами алюмінію, галію та олова. Співавтор ~300 наукових публікацій.

Ольга Гулай, випуск 1992 р., Любомир Гулай, випуск 1993 р.

Гулай Ольга Іванівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри матеріалознавства Луцького національного технічного університету, керівник секції матеріалознавства КУ «Волинська обласна МАН»

Закінчила з відзнакою Львівський державний університет ім. Івана Франка у 1992 р. Спеціальність: «Хімія». Кваліфікація: хімік, викладач. Кандидат технічних наук за спеціальністю матеріалознавство. Дисертацію захистила 8 листопада 2000 року у Фізико-механічному інституті ім. Г.В. Карпенка НАН України. У 2006 році присвоєно вчене звання

доцента кафедри хімії. 24 травня 2016 року захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю теорія і методика професійної освіти у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського.

Педагогічну діяльність розпочала у Тернопільській медичній академії імені І. Я. Горбачевського на посаді асистента кафедри хіміко-фармацевтичних дисциплін з вересня 2002 року, продовжую у Луцькому національному технічному університеті з вересня 2004 року на посадах старшого викладача, доцента, завідувача кафедри хімії, доцента кафедри матеріалознавства та пластичного формування конструкцій машинобудування (з 2018 року кафедра матеріалознавства). Із 01 вересня 2016 року працюю на посаді професора кафедри матеріалознавства. Загальний стаж науково-педагогічної роботи – 18 років. Керівництво секцією матеріалознавства ВО МАН – 8 років.

На даний час є автором понад 170 наукових праць та навчальних посібників, серед яких 2 одноосібні та 3 колективні монографії, 2 патенти на корисну модель, десятки статей у фахових журналах, зарубіжних наукових збірниках. Ряд статей опубліковано у виданнях, що входять до науково-метричних баз *Scopus i Web of Science*. Автор навчальних посібників «Хімія з основами біогеохімії», «Хімія твердого тіла». Сфера наукових інтересів: фізико-хімічні властивості речовин та матеріалів; компетентнісний підхід у неперервній професійній освіті.

Сучасна наука надзвичайно технологічна, чим, на жаль, не можуть похвалитися наші дослідницькі лабораторії. Однак керуємося девізом Теодора Рузвельта: «Роби, що можеш, з тим, що маєш, там, де ти є».

Гулай Любомир Дмитрович, доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

З 1987 по 1993 р. навчався на хімічному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка, який закінчив з відзнакою. За час навчання в університеті отримував іменну стипендію (1991-1993 р.). Був переможцем (2-ге місце) Всеукраїнської студентської олімпіади з хімії (1991 р.). Спеціальність за дипломом – хімія; кваліфікація: хімік, викладач.

З 1993 по 1996 р. навчався в аспірантурі Львівського державного університету імені Івана Франка. В 1997 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук зі спеціальності 02.00.01 – неорганічна хімія.

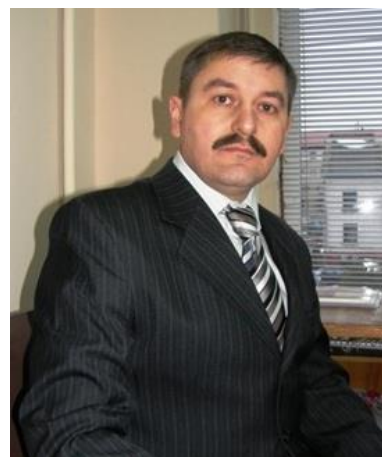
З 1996 р. працював молодшим науковим співробітником держбюджетної теми кафедри неорганічної хімії Львівського державного університету імені Івана Франка.

З 2001 р. працював старшим науковим співробітником держбюджетної теми кафедри загальної та неорганічної хімії Волинського державного університету імені Лесі Українки.

З 2003 по 2006 р. навчався в докторантурі Волинського державного університету імені Лесі Українки.

З 2006 по 2007 р. працював старшим викладачем кафедри загальної та неорганічної хімії Волинського державного університету імені Лесі Українки, а з 2007 р. – доцентом кафедри екології та охорони навколишнього середовища цього ж університету. З жовтня 2007 р. по травень 2009 р. і з вересня 2009 р. – завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В 2009 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора хімічних наук зі спеціальності 02.00.01 – неорганічна хімія, керівник двох захищених кандидатських дисертацій.

Коло наукових інтересів: кристалохімія халькогенідів РЗМ, пошук нових матеріалів для напівпровідникової техніки та альтернативних джерел енергії. Співавтор близько 200 наукових статей у вітчизняних та зарубіжних журналах. Автор 3 патентів та 3 монографій.

Олег Деленко, Світлана Деленко (Зарічна), випуск 1992 р.

Деленко Олег Леонович народився 02.08.1969 року у с. Нижня Вовча Старосамбірського району Львівської області. У 1976 році вступив на I курс хімічного факультету ЛДУ ім. І. Франка. Згодом, після II курсу, відслужив службу в армії, повернувся після служби, відновив навчання на факультеті. У 1992 році успішно його закінчив, одружився з однокурсницею Зарічною Світланою, влаштувався на роботу вчителем хімії у Сокальську санаторну школу I-III ступенів ім. Т. Шевченка, де й працює по сьогоднішній день. Має вищу кваліфікаційну категорію та звання «вчитель-методист».

Деленко (дівоче прізвище Зарічна) Світлана Петрівна народилася 03.03.1970 року у с. Покрівка Городоцького району Хмельницької області. У 1977 році вступила на хімічний факультет ЛДУ ім. І.Франка, який закінчила у 1992 році. Одружилася з Деленком Олегом після закінчення факультету. З 1992 року працює вчителем хімії, біології у Савчинській ЗШ I-III ступенів Сокальського району Львівської області. Має вищу кваліфікаційну категорію і звання «вчитель-методист». З 2004 по 2012 рр. працювала на посаді заступника директора з навчально-виховної роботи цієї ж школи. Додатково працює вчителем хімії у Сокальській Малій академії учнівської молоді.

Пара має двох уже одружених дітей: сина Тараса та дочку Олену. Син Тарас також закінчив хімічний факультет ЛНУ ім. І. Франка, у 2020 році захистив кандидатську дисертацію на базі рідного факультету.

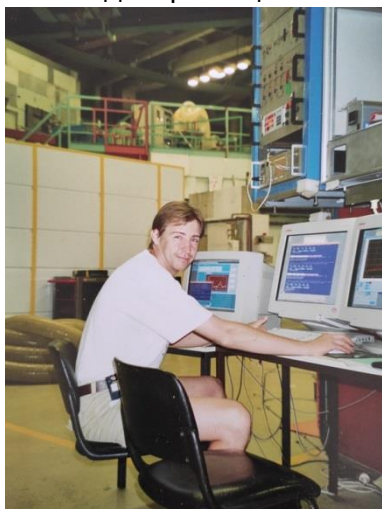

Григорій Дмитрів, випуск 1992 р.

З 1 вересня 1987 року усе моє життя проходить на хімічному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка (хіба за винятком майже трьох років, проведених на стажуваннях, стипендіях та конференціях за кордоном: Німеччина, Польща, Канада, США, Франція, Чехія, Австрія, Великобританія, Бельгія, ну і ще колись давно Росія). На сьогодні я займаюся всіма видами робіт, характерних для академічного співтовариства: декан хімічного факультету, доцент кафедри неорганічної хімії, старший науковий співробітник науково-дослідної теми, голова Вченої ради хімічного факультету, член Вченої ради та член правління Асоціації випускників Львівського національного університету імені Івана Франка; брав участь у низці міжнародних грантів а також отримував персональні гранти, стипендії та відзнаки, є співавтором навчального посібника з грифом МОНУ, патенту на винахід, розділу монографії, 75 наукових статей, з яких майже 50 у виданнях з імпаکت-фактором тощо (детальніше тут: <https://chem.lnu.edu.ua/employee/dmytriv-grygoriy-sterapovych>). Це, так би мовити, вступ.

Зі сторінок цієї книжки я б хотів сказати дещо про інше. Так насправду, то будучи школярем я мріяв стати хірургом і рятувати людей, проводячи операції, але... у 1987 році хтось в колишньому СРСР придумав, що в медінституті поступатимуть лише випускники медучилищ і особи з досвідом роботи в сфері медицини. Не важко собі уявити, що робилось в той рік з вступом на хімічний та біологічний факультети: конкурс понад п'ять чоловік на місце (і це реальний конкурс, а не такий як сьогодні, коли можна подавати документи в різні заклади вищої освіти і на різні спеціальності – тоді рейтингу пріоритетів не було: або поступив, або ні). Я мав честь вчитись серед кращих з кращих і з того моменту жодного разу не пошкодував про те, що став хіміком! Навчання на хімічному факультеті вимагало багато зусиль, але давало ще більше задоволення: лабораторні роботи, де все що ти вивчаєш теоретично, мусиш перевірити експериментально, а потім ще науковий гурток на кафедрі неорганічної хімії під керівництвом Володимира Павлюка, де ти з самого початку навчання паралельно маєш можливість займатись справжньою наукою! Особливо мене вразило студентське життя, а найбільше тоді, коли я вперше занурився в атмосферу травневого свята “День хіміка” – це варто окремої книги. Нажаль, в ті часи ми не мали тих можливостей для закордонних стипендійних програм, що сучасна молодь (за весь час навчання з цілого курсу лише Сергій Гнатишин отримав можливість повчитись в одному з коледжів США), але це компенсувалось іншою “школою студентського життя”. Після вступу, у вересні дві групи поїхали на картоплю в Бродівський район, а ХМХ-11 працювала на факультеті, допомагаючи будувати 4-ий поверх кафедри неорганічної хімії, після 1-го корпусу майже півтори місяці ми працювали в студентському

сілгоспзагоні в садах Миколаївської області (стільки різноманітних фруктів протягом одного дня я певно вжиттю більше не їв), після 2-го курсу весь потік виїхав на практику до Калуша, де в той час на повну потужність працював хімічний комбінат “Хлорвініл” (досі пам'ятаю як ставала всторч в'язка ключів в долоні начальника цеху каустичної соди та хлору, в котрому працювало одночасно 200 електролізерів, генеруючи настільки потужне магнітне поле), після 3-го курсу літо було особливо пам'ятним – спочатку чотири липневих тижнів в інтернаціональному будзагоні в

Болгарському місті Велико Трново (так на правду, то ми працювали лише перші три тижні на будові нового корпусу бібліотеки місцевого університету, а потім на зароблені гроші тиждень відпочивали на чорноморських пляжах Варни – додому я вернувся таким чорним, що рідні мене ледве впізнали), а потім до вересня педагогічно-виховна практика в піонерському таборі “Супутник” в Брюховичах (робота вихователя йшла легко, бо мав що порозповідати після повернення з Болгарії, а найкумедніші спогади були пов’язані з тим як ми харчувались в останні дні практики, коли батьки забирали дітей з табору достроково, а в їдальні накривали столи для повного складу загону), ну а після 4-го курсу літо продовжилось лише для нас п’ятьох, випускників військової кафедри, котра в той час функціонувала на вул. Дорошенка, де тепер географічний факультет Університету: два місяці військових зборів у частині військ хімічного захисту в м. Городище Рівненської області (так на правду, то було

досить весело, оскільки курсантські погони тримали від нас на відстані рядовий склад військової частини, а офіцери теж не дуже до нас чіплялись, бо командир нашого взводу практикантів мав вище військове звання, ніж начальник частини).

Звичайно, що ключовим моментом кар’єри можна вважати 1992 рік, коли після завершення навчання в університеті професор Оксана Бодак, тодішній завідувач кафедри неорганічної хімії запропонувала вступити в аспірантуру. Далі був захист кандидатської дисертації в червні 1996 року, а 1 вересня я вперше опинився по іншу сторону барикад, ставши асистентом кафедри неорганічної хімії: проводив лабораторні заняття з “Неорганічної хімії” зі студентами групи ХМХ-13 (тепер одна з моїх перших студенток, Христина Міліянчук, є колегою-доцентом на кафедрі), читав лекційний курс з “Інформатики і програмування” та вів лабораторні заняття для студентів другого курсу і мав чотири дні поспіль нульові пари (початок о 7:45) з першокурсниками 4-ьох груп біологічного факультету. Минав рік за роком, в 2003 році я став заступником декана з наукової та виховної роботи, в 2004 році – доцентом кафедри неорганічної хімії, а в 2019 – мене обрали деканом хімічного факультету.

Якщо Ви зайдете на мою сторінку за посиланням, наведеним вище, ви побачите, що окрім викладання значна увага приділяється науці, і це зовсім не дивно, адже хімічний факультет довгий час є флагманом наукової роботи в Університеті. Хімія є однією з найбільш інтернаціональних наук, що легко можна побачити з переліку публікацій, в яких поряд зі мною є співавтори з різних університетів світу і це робить життя науковця надзвичайно насиченим, в мене особисто був один рік, коли я 2 тижні провів в Карлсруе (Німеччина), 2 тижні у Вашингтоні і 4 тижні в Омасі (США), 8 тижнів в Едмонтоні (Канада), 2 тижні у Варшаві і 2 тижні в Кракові (Польща) – таке життя не може бути нецікавим!

Окремо хочу сказати кілька слів майбутнім студентам хімічного факультету, котрі читатимуть цю

книжку. Хімія, це одна з наук, котра дозволить Вам себе впевнено почувати після завершення навчання в університеті (за умови, якщо ви серйозно ставитиметесь до навчання), не залежно від того, яку б кар’єру Ви хотіли мати, адже успішний хімік не мусить бути обов’язково науковцем, викладачем чи вчителем: не менш успішною кар’єрою хіміка може стати у лабораторії на виробництві, адже контроль якості сировини, продукції, управління більшості технологічних процесів сьогодні не може обійтись без хімічних знань, і йдеться не лише про класичну хімічну промисловість, але й фармацевтичну, харчову, будівельну та інші. Окремо слід згадати багатьох наших випускників котрі успішно працюють експертами в органах внутрішніх справ, на митниці, екологічних службах, та службах з надзвичайних ситуацій

тощо. Можливо саме Ви створите нові матеріали, котрі допоможуть людству в його прогресивному розвитку

Фото: уїкенд в Татрах під час стипендії фонду Королеви Ядвіги в Ягеллонському університеті, Краків, 2000; цілодобові поміри на нейтронному реакторі в ILL, Гренобль, 2002; в Оксфорді під час стажування в компанії “Agilent Technologies”, 2011, На атомній електростанції Indian Point в штаті Нью-Йорк в рамках програми “Open World”, 2012; Після інтенсивних тренінгів в рамках програми UASP IREX, Вашингтон, 2017, на 32 Європейському з’їзді кристалографів у Віденському університеті, 2019.

Галина Марчук, Ігор Марчук, випуск 1992 р.

Те, що я маю стати вчителькою, було очевидним із самого дитинства. Будучи сама ще малою, любила навчати молодших від себе, мене завжди чарувала магія уроку, а вчителі здавалися особливими людьми. Та загадкою було те, який фах мені обрати. Вчилися я на відмінно, всі предмети мені вдавалися однаково добре. Вже у старших класах зрозуміла, що найбільше подобається хімія, тому вирішила вступати на хімічний факультет ЛНУ імені Івана Франка. Склала у 1987 році успішно іспити та стала студенткою омріяного вузу. Роки навчання на

хімічному факультеті згадую лише з вдячністю. Насамперед, мене вразила атмосфера поваги до студента. Викладачі були вимогливі, але справедливі. Рівень викладання предметів - надзвичайно високий. А ще запам'яталися виробничі та педагогічні практики, студентські трудові загони, екскурсійні мандрівки містами країни... Навчання на факультеті було цікавим та насиченим. Хімічний факультет став також місцем, де я знайшла багато справжніх друзів. Зі своїми однокурсниками продовжуємо спілкуватись і до нині. В студентські роки вийшла заміж за свого однокласника Ігоря Марчука. Маємо двох синів. Старший син Василь поповнив сімейну династію хіміків: навчався за програмою «Хімія» на природничому факультеті Національного університету «Кієво-Могилянська академія». Сьогодні працює в Інституті технічної хімії та хімії полімерів Інституту технологій Карлсруе (Karlsruhe Institute of Technology ITCP) в Німеччині. Молодший син Олег – студент I курсу економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка.

Після завершення навчання в університеті у 1992 році чоловік працевлаштувався в експертну службу Міністерства внутрішніх справ (МВС). Пройшов шлях від експерта до начальника Дрогобицького відділення науково-дослідного експертно-криміналістичного центру. Проводив криміналістичні та хімічні експертизи та дослідження. Здобув другу вищу юридичну освіту. Під його керівництвом в Дрогобичі було створено лабораторію з дослідження наркотичних засобів. Нагороджений подяками, грамотами та медалями МВС за бездоганну службу. На сьогодні підполковник МВС у відставці та продовжує працювати експертом.

Впродовж 28 років працюю вчителем хімії. На сьогодні є вчителем вищої категорії, маю педагогічне звання – учитель-методист. З 2012р. обіймаю посаду завідувача міського методичного кабінету відділу освіти виконавчих органів Дрогобицької міської ради. Відповідаю за професійний

розвиток педагогічних працівників у закладах освіти Дрогобича та Стебника. Дуже люблю свою роботу. Вона дозволяє мені йти в ногу з часом, постійно розвиватися, але, головне, передавати знання та вміння своїм вихованцям, бути дотичною до творення їхнього майбутнього.

Серед професійних здобутків - I місце у обласному турі всеукраїнського конкурсу «Вчитель року-2002» у номінації «Хімія»; диплом I ступеня за участь у всеукраїнському конкурсі «Хімія у моєму житті» у 2012 році, присвяченому Міжнародному року хімії; понад двадцять науково-методичних публікацій у фахових журналах; у 2008 році стала «Автором року» за активну співпрацю з газетою «Хімія. Шкільний світ»; лауреат V-го Всеукраїнського конкурсу «Творчий вчитель – обдарований учень»; нагороджена подякою Міністерства освіти і науки України. Мої учні-переможці II та III етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії, призери учнівських всеукраїнських конкурсів, учасники обласних науково-практичних конференцій, а також студенти та випускники хімічних спеціальностей ЛНУ імені І. Франка та інших вищих закладів освіти України.

Часто буваю на хімічному факультеті, зустрічаюся із своїми однокурсниками та викладачами. Для цього маю багато можливостей: беру участь у науково-методичних конференціях «Актуальні питання навчання хімії в загальноосвітніх навчальних закладах», які відбуваються щорічно у Львівському національному університеті імені Івана Франка, працюю у складі журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії та II туру всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» у номінації «Хімія». Такі зустрічі з рідним факультетом - це не тільки теплі спогади, а й розуміння, що в свій час вибір справи життя був зроблений вірно.

Ярослав Палій, випуск 1992 р.

У 1985 році я вступив на 1-ий курс хімічного факультету Львівського державного університету ім. І.Франка, з 1991 року перевівся на вечірню форму навчання та розпочав службу у Експертно-криміналістичному відділі УМВС України у Львівській області на посаді експерта-хіміка.

Вдячний викладачам факультету за відданість професії та повагу до студентів. У часи, коли відсутній інтернет, гаджети та соціальні мережі фраза «ви повинні знати, де це написано» була чи не найголовнішою.

Саме знання та практичні навички, отримані під час навчання на факультеті дали можливість оволодіти професією експерта та протягом наступних років атестуватись за спеціальностями: «Дослідження наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів»;

«Дослідження волокнистих матеріалів»; «Дослідження нафтопродуктів та паливно-мастильних матеріалів»; «Дослідження вибухових речовин та продуктів вибуху та пострілу»; «Дослідження спиртовмісних рідин»; «Дослідження лако-фарбових матеріалів» та ін.

Згодом здобув другу вищу освіту за спеціальністю «правознавство».

За 30-ти літню службу у правоохоронних органах отримав звання полковника МВС України. На даний час є заступником начальника Львівського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України у Львівській області.

Хімічний факультет допоміг не тільки здобути майбутню професію, але й знайти своє кохання. Найважливішою подією у своєму житті вважаю шлюб у 1989 році із студенткою факультету Палій (Голомша) Іриною, яка викладає хімію ось уже 26 років у Львівській українській приватній гімназії.

Оксана Банах, випуск 1993 р.

Отримавши диплом у 1993 році, я розпочала навчання в аспірантурі кафедри неорганічної хімії. У цей період, який зайняв майже 5 років (з перервою на декретну відпустку), я досліджувала потрійні системи Sc-{La,Pr,Nd}-Si: фазові діаграми, кристалічну структуру та фізичні властивості потрійних сполук. Відверто кажучи, я не дуже була захоплена цією темою, оскільки вона видавалась мені занадто теоретичною. Будучи досить прагматичною людиною, я хотіла займатись чимось більш прикладним.

Протягом останнього року навчання в аспірантурі я подала заявку на стипендію Швейцарської академії технічних наук (SATW) для молодим інженерів колишніх республік СРСР. Як не дивно для мене, мене обрали серед інших кандидатів (тогоріч нас було 40), і 1 вересня 1998 року я приїхала до міста Ла-Шо-де-Фон, розташованого у франкомовній частині Швейцарії. Моєю приймаючою установою була середнього розміру сімейна металургійна компанія, яка виготовляла сталеві та золоті компоненти для годинникової промисловості. Мене призначили в відділ науково-дослідних робіт як інтерна, і я відповідала за науково-дослідний проект корозії 18-каратних сплавів білого золота (мені завжди було страшно під час контрольної інвентаризації, яка відбувався кожні два місяці, оскільки доводилось зважувати запас проб і пояснювати незначні втрати). Відверто кажучи, я так і не встановила, чому сплави з таким високим вмістом шляхетного металу можуть іноді кородувати, але цей 8-місячний період виявився самим хвилюючим і збагачуючим у моєму житті. Я вивчила швейцарську робочу культуру, почала вивчати французьку мову, спробувала різні сорти сиру та шоколаду, завела нових друзів і багато подорожувала країною. Я відчувала себе веселою, оскільки кожен день приносив нові виклики, і моя цікавість завжди стимулювалася. Однак цей період закінчився, і мені довелося повернутися до Львова у квітні 1999 р. Я завершила свою кандидатську дисертацію, яку захистила в листопаді. Далі я зайнялась пошуком роботи, але безуспішно.

Будучи ще в Швейцарії, я контактувала з професором Стокклі з Університету Нойштеля та професором Леві з Швейцарського технічного інституту технологій в Лозанні (EPFL) з приводу позиції постдока. Обоє виглядали зацікавленими в моєму резюме, і тому після захисту дисертації я знову зв'язалася з ними. Професор Леві був готовий прийняти мене негайно, оскільки у нього була відкрита позиція в проекті з технології тонких плівок, тому в грудні 1999 року я розпочала свій другий швейцарський контакт в Лозанні. Оскільки мій досвід був далеко від необхідного для цього проекту, мені довелося починати майже з нуля. Я мусіла вивчити методи тонкоплівкового осадження та аналізу поверхні, які були для мене абсолютно новими. На початку я почувала себе досить невпевнено, оскільки більшість людей, що працювали в лабораторії, були фізиками чи матеріалознавцями, навіть магістранти були кращими, ніж я. Більше того, я була єдиним хіміком серед них, і ми мали певні труднощі зрозуміти один одного з фундаментальної точки зору. Однак через кілька місяців адаптаційного періоду я здобула впевненість у собі та відчула незалежність. Я навчилася керувати вакуумним обладнанням, оволоділа найсучаснішими аналітичними інструментами і не в останню чергу, я почала розмовляти французькою мовою, що дуже допомогло спілкуватися з людьми.

У грудні 2001 року мій дворічний контракт закінчився, постав вибір: або повернутися в Україну, або знайти нову роботу в Швейцарії. Я вирішила спробувати другий варіант, розіславши резюме в промислові компанії та навчальні заклади, і незабаром після цього мене запросили на співбесіду в одну промислову компанію в Невшателі. На щастя, я їм не підійшла, бо, як виявилось, на мене чекала інша посада.

Під час мого першого візиту я спілкувався з людьми з Вищої школи інженерії кантона Невшатель. Одна з лабораторій придбала еліпометер, складний інструмент для оптичного аналізу тонких плівок. Я надіслав своє резюме відповідальному професору, і мене запросили виступити з презентацією по еліпсометрії, методу, який я вивчив в EPFL. Завдяки цій презентації (яку я вперше виголосила своєю жакливою французькою мовою 😊), я почав свою нову роботу в Школі з січні 2002 року як науковий співробітник. Я займалась дослідженням, пов'язаним з покриттями на основі Si, що використовуються у

Oxana Banah et Elle frottent en place le test d'un laboratoire pour mesurer le coefficient de frottement et l'usure d'un tribologie.

фотоелектричній електротехніці. Незабаром я вирішив бути більш самостійною і розпочала власну дослідницьку діяльність. Мені вдалося отримати свій перший проект ЄС у 2004 році, який дозволив вільно працювати над цікавими темами, пов'язаними з функціональними покриттями, нанесеними вакуумними методами (фізичне та хімічне осадження випарів). Я маю справу з прикладними дослідженнями, де теми близькі до промислового застосування. Наша Школа співпрацює з багатьма швейцарськими промисловими компаніями в годинниковій, медичній та мікромеханічній галузях. За ці роки я виросла від наукового співробітника до професора і займаюсь викладацькою, науково-дослідною та управлінською діяльністю: викладаю загальну хімію для студентів 1 курсу, поверхневі технології та поверхневий аналіз для бакалаврів 3-го курсу та магістрів, керую бакалаврськими та магістерськими проектами.

Моя дослідницька діяльність в основному пов'язана з управлінням проектами з розробки промислових рішень, де покриття (або обробка поверхні) відіграють вирішальну роль. Наприклад, спільно з компанією Johnson&Johnson наша група розробила антикорозійне покриття для упаковки імплантаційних мікроелектронних пристроїв. Починаючи з 2010 року, я відповідаю за науково-дослідну групу з 10 осіб (вчених, інженерів та техніків), а менеджмент вимагає не лише технічних, а й лідерських та м'яких навичок.

Загалом кажучи, я люблю свою роботу і дуже захоплююсь нею, оскільки вона надзвичайно збагачує з наукової, технічної та особистої точки зору. Робота в швейцарському середовищі може бути важкою, але зі складними викликами і тому захоплюючою, хоч темп високий, але ресурси є доступними. Щоб досягти успіху, треба бути точним, пунктуальним та надійним. Як іноземець і жінка, ви повинні бути ще більш вимогливим до себе, ніж інші. Іноді я працюю вечорами чи вихідними, але така робота надихає, і досягнення показали, що ці інвестиції гідні. Мій досвід засвідчив, що вивчення хімії дає широкі передумови в суміжних галузях (фізика, матеріалознавство), оскільки людина отримує глобальне розуміння суті речей.

Більше інформації можна знайти за посиланнями <https://people.he-arc.ch/biographie.php?id=2831783> та <https://www.he-arc.ch/en/ingenierie/research-groups-surface-engineering>

Валентина Федорчук-Мороз, випуск 1993 р.

Закінчила хімічний факультет Львівського державного університету в 1993 році, спеціальність – «хімія», кваліфікація – хімік, викладач.

У квітні 2008 року захистила дисертацію на здобуття ступеня кандидата технічних наук зі спеціальності 05.17.08 – процеси та обладнання хімічної технології в НУ «Львівська політехніка».

У липні 2011 року отримала атестат доцента кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Працювала на посадах старшого лаборанта, асистента, завідувача лабораторії у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. З 2008 року донині працюю доцентом кафедри цивільної безпеки Луцького національного технічного університету.

Автор понад 60 наукових та науково-методичних праць, електронного посібника, 4 монографій, 3 патентів на корисні моделі. Двічі проходила стажування в ДП «Головний навчально-методичний центр Держгірпромнагляду України» (м. Київ), підвищення кваліфікації – в інституті післядипломної освіти Національного університету водного господарства та природокористування.

Виконую обов'язки заступника декана факультету екології, туризму та електроінженерії Луцького НТУ з наукової роботи. Протягом роботи в університеті брала активну участь у організації та проведенні науково-технічних заходів, студентських наукових конференцій, здійснювала керівництво науково-дослідною роботою студентів, результатом чого є призові місця на II етапі студентських олімпіад та конкурсів студентських наукових робіт. Член журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Безпека життєдіяльності» та студентської олімпіади з дисципліни «Основи охорони праці».

Член Міжгалузевої експертної ради з вищої освіти при Акредитаційній комісії Міністерства освіти і науки України. Здійснювала первинну акредитаційну експертизу у Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Пройшла навчання і отримала сертифікат з підготовки експертів з акредитації освітніх програм від Національного агентства з якості вищої освіти України.

За багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку кваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність нагороджена почесною грамотою Волинської обласної державної адміністрації, Волинської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки та почесними грамотами Луцького НТУ.

Ярослав Хім'як, випуск 1994 р.

Професор ЯМР спектроскопії

Завідувач відділенням фармацевтичних матеріалів та колоїдів

School of Pharmacy, University of East Anglia, Norwich (з 2011)

Senior Lecturer, Department of Chemistry, University of Liverpool (2002-2011).

Oppenheimer Research Fellow in Cambridge (1999-2002), PhD 2000

Вітання колективу Хімічного Факультету з 75 річним ювілеєм!

Так вже сталося, що дивлячись назад легко побудувати низку подій у моїй професійній діяльності, які тим чи іншим чином пов'язані з Факультетом.

Починаючи з уроків хімії талановитого педагога Р. М. Тарнавської та першого досвіду наукової лабораторії та прекрасної бібліотеки в відділенні Фізичної хімії інституту Геології та Геохімії Корисних копалин НАН України, де працювала моя тітка Г.О. Тимчишин, напевно не випадково, що моя перша зустріч з Факультетом відбулася в рамках обласної хімічної Олімпіади. Згодом моєму зацікавленню хімією дуже допомогла Львівська Мала Академія Наук, мої раз в тиждень подорожі до першої аудиторії стали звичним ритуалом. Мені, як і моїми друзям з МАН, дуже пощастило що нашими семінарами керували справжні ентузіасти. Проф. В. В. Олійник, Проф В. С. Дутка і Доц. Х. Р. Горбачевська вчили нас думати, вирішувати нестандартні завдання та дали віру в свої сили та знання.

Мої перші проби наукової роботи пройшли в лабораторії Кафедри Аналітичної Хімії під керівництвом Др. І. Губича – робота з інтерметалідами була цікавою та неподібною на шкільні експерименти; досвід від написання першої роботи та її представлення на конференції МАН на місцевому та національному рівнях – незабутні; хто б міг подумати тоді, що одним з напрямків моєї наукової роботи зараз є ЯМР кристаллографія.

Все це закономірно привело до університету, де п'ять студентських років стали для мене визначальними. Мені дуже пощастило, що навчався у справжніх світил української науки починаючи з перших лекцій, семінарів та практикумів. Неможливо перерахувати всіх викладачів, лаборантів, технічних працівників, яким я завжди буду вдячним за те, що прийняли мене в цю велику родину, дали мені можливість повірити в свої сили, завжди ділилися своїм науковим та викладацьким досвідом у вирішенні труднощів, як наукових так і особистих.

Я дуже вдячний за науку, бо вчили Ви нас всіх добре, фундаментально, професійно і принципово. Бути студентом на початку 90-х було цікаво; світ змінювався, відкривалися нові горизонти.... Аж тепер розумію, наскільки важко було в ті роки для викладацького складу факультету не опустити марку високої якості і професіоналізму в навчальній та науковій роботі. Величезна заслуга в цьому деканів Проф М. М. Солтиса та Проф. Я. М. Каличака та завідувачів кафедр Проф. О. І. Бодак, Проф. Ю. Б. Кузьми, Проф. М. І. Ганущака, Проф. М. С. Цветкова та Проф. Є. П. Ковальчука. З ними факультет завжди був для мене науковою опорою.

З перших місяців навчання мені пощастило працювати в лабораторії Проф. М. О. Ковбуз. Прийшов сюди вчитися того як стати науковцем, як правильно ставити наукові питання, як ретельно планувати експерименти, як виявляти та виправляти помилки. В цій лабораторії було завжди багато наукових напрямків та обміну думками, неординарних особистостей та ідей, та справжньої співпраці науковців, студентів, колег - це об'єднувало покоління та перемагало географічні бар'єри. Ця оригінальність ідей, різноманітність наукових підходів, постійний пошук нових наукових питань - головна риса школи Мирослав Олексіївної - і я лише стараюся впровадити ці навички у свою власну наукову роботу. Окрім науки, ця група була і залишається для всіх її членів справжньою сім'єю, яка радіє успіхам та ділить проблеми. Саме на прикладі Мирослави Олексіївної ми вчилися як правильно відкрити потенціал кожного науковця, починаючи від школярів та студентів аж до досвідчених фахівців - цим досвідом старався керуватися в роботі своїх груп в Ліверпулі та зараз в Норвічі.

В день ювілею, хочу подякувати факультету за можливість спробувати свої сили у викладанні, за зустріч з талановитими учнями та студентами, роботою яких довелося керувати. Я теж вдячний за дорогих друзів та наукових колег.

Оксана Мельник (Мокра), випуск 1995 р.

Хіміки – це ті, хто насправді розуміє світ.

Лайнус Полінг

Закінчила школу №44 з поглибленим вивченням хімії. А хімії нас навчала заслужений вчитель України Яртись Валентина Михайлівна. Фантастичний педагог! За урок встигала опитати половину класу кількома різними способами. В цей час, решта учнів активно стежили за цим і повторювали урок. Тоді — новий матеріал, тренінг на задачах і наприкінці — олімпіадне завдання. А ще — демонстрації дослідів, покази наукових фільмів... Не знати хімії було неможливо. Як результат — четверо учнів з класу поступило в медичний університет, семеро — на хімічний факультет ЛНУ. Разом ми його і закінчили.

У 1990-му вступила до університету. Перше, що приходить на згадку про наш факультет — це його атмосферність. Він, як львівська кав'ярня, завжди був особливим, не схожим на жоден інший: камерний, негамірний, зі своїм внутрішнім двориком. Тут усі знали один одного. Без зайвого лоску, але з дуже досвідченими і вимогливими викладачами, науковцями. Стелаж з реактивами, фотостенд співробітників із часів створення факультету, а ще запах — у кожної кафедри свій... А які смачні були домашні вареники в нашому буфеті в пані Стефи!

Тут було дуже комфортно. Ще й поруч була мама — доцент кафедри загальної і неорганічної хімії Мокра Іванна Романівна. Хоч спуску мені не було ніколи, ще зі школи. В університеті сама розуміла, що мушу «тримати марку» і старанно вчитись. Тепер, на своїй роботі контактую з випускниками нашого чи біологічного факультетів. Студенти різних випусків пам'ятають мою маму, завжди запитують про неї, передають вітання. Особисто в мене мама не викладала. Але зі слів її студентів знаю, що лекції були яскраві, наповнені прикладами застосування знань з хімії у повсякденному житті. Іванна Романівна завжди допомагала студентам порадою в навчанні і в житті. Були випадки, коли мама ставала рушійною силою, яка направляла студента в правильну сторону і його доля змінювалась на краще. Без зайвої скромності, вона була педагогом «від Бога».

Мої улюблені викладачі хімії — Зінчук Василь Костянтинович і Кінжибало Володимир Васильович. На заняттях цікаво було завжди. А вимоги високі — думати і працювати. Пригадую фразу, яку знали усі студенти-хіміки: «Здаш “аналітику” на другому курсі — 100% закінчиш Універ».

У 1995-му подалася в аспірантуру і захистилася в професора, доктора хімічних наук Миськіва Мар'яна Григоровича — геніального вченого з вагомим доробком у галузі кристалохімії. Я була єдиною особою жіночої статі, якій пощастило належати до його «п-групи». І стала свідком великих успіхів студентів та аспірантів, які спеціалізувалися в напрямку п-комплексів. Тепер вони працюють науковцями у ВНЗ України та за кордоном.

Хімія як наука, котру вивчала в університеті, дотично пов'язана з роботою, яку тепер виконую в компанії «СФЕРА СІМ». Вона слугує дуже важливим і потрібним містком у розумінні потреб наших клієнтів. Бо «СФЕРА СІМ» якраз і постачає навчальним, науковим, виробничим лабораторіям найнеобхідніше — реактиви, субстанції та хімсировину. Менеджерами тут працюють колишні випускники хімічного факультету ЛНУ Франка та «Львівської політехніки». Кожен з нас у свій час закінчував свою альма-матер і у кожного є однокурсники, які продовжили кар'єру по фаху. Наше спілкування, розуміння потреб колег у забезпеченні їхньої діяльності будує довірливі стосунки. Вони приходять до «СФЕРИ СІМ» як «свій до свого по своє». І це додає віри в наше покликання, надихає працювати ще краще, іти «в ногу» з часом і при цьому отримувати задоволення від праці. Чого щиро бажаю усім наставникам і колегам!

Нехай Ваша, така потрібна країні праця, приносить Вам достойну моральну і матеріальну винагороду!

Дмитро Никипанчук, випуск 1995 р.

Після закінчення хімічного факультету у 1995, вступив в аспірантуру при кафедрі фізичної та колоїдної хімії. Почав наукову роботу під керівництвом проф. Яремка Зіновія Михайловича, досліджував міжчастинкові взаємодії у дисперсіях діоксиду титану у розчинах полімерів та низькомолекулярних поверхнево активних речовин. А в 1999 році вступив в аспірантуру в університет штату Массачусетс на полімерні науки. Де займався вивченням дифузії ДНК в модельних середовищах для розуміння механізмів руху ДНК в клітинах та гелях, і вперше, візуально, продемонстрував макромолекулярний рух через ентропійні бар'єри. Після захисту ступеня доктора філософії, отримав роботу як post-doc в Національній Лабораторії Брукхавен, що фінансується департаментом енергії уряду Сполучених Штатів Америки. Де вивчав проблему програмованої саморганізації

наноматеріалів, зокрема саморганізації наночастинок з допомогою приєднаних ДНК. Використовуючи цей метод вперше показали прогармовану саморганізацію наночастинок у супергратки і нові властивості наноматеріалів у таких гратках. Згодом отримав позицію штатного наукового працівника Брукхевенському Центрі Функціональних Наноматеріалів, де продовжую займатись проблемами саморганізації наноматеріалів з допомогою ДНК і ДНК орігамі, вивченням структури і поведінки наносистем з допомогою малокутового рентгенівського розсіювання та атомно-силової мікроскопії. Працюючи із вченими з різних куточків планети і маючи можливість порівняти освіту і підготовку, я гордий і вдячний бути випускником хімічного факультету за можливість отримати базові знання на рівні кращих університетів світу, за самовідданість викладачів своїй справі, і за традиції нашого факультету.

Леся Процайло, випуск 1996

Я закінчила хімічний факультет Львівського університету в 1996 році. Ще навчаючись на факультеті я отримала можливість поступити до Каліфорнійського Університету Дейвіс, де потім працювала в науковій групі професора Рональда Фосетта, одного з провідних спеціалістів в галузі електрохімії. Завдяки ґрунтовній професійній базі знань, яку я отримала за роки навчання на хімічному факультеті у Львові, протягом навчання в аспірантурі Каліфорнійського Університету Дейвіс я перебувала в лідерах своєї групи, хоча знання англійської мови були дуже обмеженими на той час. Це справжнє благо, що мова хімії є міжнародною!

У 2002 році після отримання ступеню доктора філософії в галузі хімії в Каліфорнійському університеті Дейвіс я розпочала роботу у відділі паливних елементів «Юнайтед Текнолоджіс Сорпорейшн» (UTC) як провідний науковий співробітник з розробки каталізаторів. Я вважаю себе дуже щасливою, що приєдналась до компанії Fortune 500, яка обслуговує клієнтів у комерційній, аерокосмічній та оборонній галузях, а також входить до числа найбільш шанованих та інноваційних компаній у світі. Під час роботи у відділі паливних елементів UTC, я працювала і як науковий співробітник і як керівник напрямку технологій передових матеріалів. Протягом цих початкових років моєї кар'єри я керувала дослідженнями по розробці нових нанокаталізаторів для відновлення кисню в паливних елементах, використанню чистої енергії, транспортних засобів на водневому паливі, стаціонарних електростанцій із природним газом та космічних човників.

У 2014 році я перейшла до Науково-дослідного центру UTC як керівник програми з передових матеріалів. Я розширила свої дослідницькі інтереси в аерокосмічній галузі і керую низкою науково-дослідних програм, як для покращення поточної продукції, так і з розробки нових матеріалів та технологій для різноманітних двигунів "Pratt and Whitney". Деякі з найбільш захоплюючих досліджень, проведених моєю дослідницькою командою, були в областях нових легких композитних матеріалів, високотемпературної кераміки, високоефективних аерокосмічних сплавів та захисних покриттів. Це забезпечує покращену ефективність та довговічність двигуна, а також його більш ефективне, екологічне та економічно вигідне виробництво.

У 2019 за свою роботу я була відзначена нагородою «Впливові жінки у виробництві», якою вшановують жінок, що долають перешкоди та втілюють зміни у виробничій галузі. Згадуючи свої студентські роки на хімічному факультеті у Львові, я з гордістю можу сказати, що у нас була дуже сильна жіноча команда науковців та дослідників (як серед студентів, так і викладачів), і це, безумовно, допомогло сформувати мене як жінку, яка працює і розвиває кар'єру в дуже складній технологічній галузі. Висока цінність співпраці яка зближувала нас, допомагала вирішувати проблеми і зміцнювала впевненість у собі, була тим, чим ми з факультетськими друзями жили у наші студентські роки. Це суттєво допомагало мені на кожному кроці моєї кар'єри в технічній сфері, де переважають чоловіки.

На сьогодні я обіймаю посаду старшого директора з нових технологій в Науково-дослідному центрі UTC де відповідаю за технічне та стратегічне керівництво розвитку передових технологій. Моя команда веде передові дослідження, орієнтовані на майбутні космічні продукти як для комерційної, так і для оборонної індустрії США. Широкий спектр цих технологій охоплює від автономних літальних апаратів та майбутніх аерокосмічних матеріалів, до гібридних і повністю електричних літаків.

За 20 років моєї професійної кар'єри я стала експертом у галузі матеріалознавства, чистої енергії, нанотехнологій та сучасних аерокосмічних досліджень. Мені випала честь працювати з деякими найсвітлішими головами в цих галузях.

Я також мала честь вести численні дослідницькі програми у співпраці з провідними університетами та національними лабораторіями США. Проведені нами дослідження фінансувалися Міністерством енергетики США, ВПС і ВМС США, а також іншими відомствами Міністерства оборони. Ця робота дала мені змогу опублікувати понад 40 публікацій та доповідей для конференціях, отримати 14 патентів.

Одним із визначних розділів мого життя було номінування мене технологічною радою Коннектикуту фіналісткою премії «Жінки інновацій».

Озираючись назад на деякі успіхи в моєму житті, якими я найбільше пишаюся, то усвідомлюю, що багато з них реалізувалось завдяки тому, що я зростала в середовищі, де наука завжди цінувалась. Я навчилась бути сміливою і ризикувати, коли було така можливість, часто в часи повної невизначеності. Я можу запевнити тих із вас, хто прагне поєднати своє життя з хімією, що цей вибір, ймовірно, призведе до того, що ви знайдете роботу на вістрі найбільш захоплюючих відкриттів вашого покоління, яка буде щедро винагороджена. Я сподіваюся, що моя Батьківщина може надати більше шансів світлим головам, які вирішили вибрати кар'єру, пов'язану з розвитком технологій.

Ярослав Мудрик, випуск 1997 р.

Хто я? Я народився і виріс в селі Старий Добротвір Львівської області. Завдяки шкільній вчительці хімії, Мудрик Надії Ярославівні, зацікавився хімією змалечку. Після закінчення середньої школи в смт Добротвір у 1992 році поступив на хімічний факультет Львівського тоді ще Державного Університету імені Івана Франка. Закінчивши навчання у 1997 році («червоний» диплом з відзнакою) був зарахований в аспірантуру на кафедру неорганічної хімії. У 2002 отримав звання кандидата хімічних наук під керівництвом Ромаки Люби Петрівни і Бодак Оксани Іванівни (на превеликий жаль науковий керівник з яким я починав роботу, Сколоздра Роман Володимирович, передчасно помер). Після захисту короткий час працював на кафедрі неорганічної хімії. Крім того, в період з 2000 по 2003 рік періодично їздив в наукові відрядження у Відень, Австрія (інститут фізичної хімії, керівник Пітер Рогль) і в Штудгарт, Німеччина (приватна компанія MSI GmbH). На сьогодні – науковий співробітник Державного Університету Айови, лабораторії Департаменту Енергетики США (Ames Laboratory of US DOE, Iowa State University).

Де я зараз? З 2004 року живу і працюю в місті Еймс, штат Айова, Сполучені Штати Америки (Ames, Iowa, USA). Мені пощастило потрапити пост-доком в наукову групу всесвітньо визнаного вченого в галузі рідкісноземельних елементів, Карла Гшнайндера. Після смерті Карла в 2015 році, продовжую працювати в групі відомого випускника нашого факультету, Віталія Константиновича Печарського. Еймс – це чарівне невелике університетське містечко американського Середнього Заходу. Дружина Галина теж закінчила хімічний факультет ЛНУ ім. Івана Франка, працює в навчальній лабораторії органічної хімії Державного Університету Айови. В нас двоє чудових і розумних дітей, які ходять в місцеву школу.

Чим займаюся? Дослідженнями температурної залежності кристалічної структури та магнітних властивостей інтерметалічних сполук, які містять рідкісноземельні елементи. На цей час я є співавтором біля 130 наукових публікацій у реферованих наукових журналах по цій тематиці. Один з основних напрямків роботи – матеріали для технології магнітного охолодження, в тому числі при кімнатній температурі. Наші сучасні дослідження у цій галузі є, до речі, досить співзвучними з науковою роботою, яка проводилась і проводиться на кафедрі неорганічної хімії ЛНУ ім. Івана Франка. Для роботи над цією темою мені довелося, після приїзду в Еймс, всерйоз зайнятись вивченням теорії магнетизму та технології магнітного охолодження. Багато моїх робіт опубліковані у фізичних журналах, наприклад, у Physical Reviews. Так що постійно доводиться вчитися новому.

Чим запам'яталося навчання на хімічному? Унікальне поєднання невимушеної, майже клубної атмосфери навчання з високим інтелектуальним рівнем студентів і викладачів. Наприклад, в 90-х роках на факультаті проводилися дискотеки на день хіміка: на подвір'ї, або в аудиторії №3. При цьому отриманий базовий рівень знань дозволяв нам без особливих проблем продовжувати кар'єру в провідних українських, європейських та американських університетах та компаніях.

Що побажати майбутнім випускникам? Це прозвучить банально, але – вчитися і постійно працювати над собою. Постійне вивчення хімії неабияк розвиває абстрактне і аналітичне мислення, а фундаментальні знання отримані під час навчання на хімічному дадуть можливість стати успішними у багатьох галузях. Крім того історія успіху кожної людини є також, в значній мірі, історією успіху її вчителів та менторів – мені з ними дуже поталанило. Але зрештою, як кажуть хіміки, те, що залишиться в сухому залишку, залежить все ж таки від вас.

Віктор Глухий, випуск 1998 р.

1993-1998 – навчання на хімічному факультеті ЛНУ (раніше ЛДУ).

1998 - захист дипломної роботи на кафедрі неорганічної хімії під керівництвом Заремби Василя Івановича.

1998-2002 – навчання в аспірантурі, робота над кандидатською дисертацією на кафедрі неорганічної хімії;

2003 – захист дисертації (тема «Взаємодія компонентів у системах U-{Co, Ni, Cu}-In та споріднених до них»), здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук. Науковий керівник – Заремба Василь Іванович.

2002-2004 – науковий співробітник (PhD) в Інституті Неорганічної та Аналітичної Хімії Вестфальського університету імені Вільгельма,

Німеччина (WWU Münster, Prof. R.Pöttgen).

2005-дотепер – науковий співробітник кафедри неорганічної хімії, хімічний факультет Мюнхенського технічного університету (Technische Universität München).

<https://www.department.ch.tum.de/en/acnm/junior-groups/viktor-hlukhyy/>

Захоплення хімією, як і іншими природничими предметами, почалося ще зі шкільних років. Перемоги на районних, обласних, успішна участь в республіканських олімпіадах – усе це спонукало до подальшого поглиблення знань та вступу на хімічний факультет. Запрошення на вступ у Львівський Університет прийшло одночасно від математичного та хімічного факультету. З вибором я не помилився...

Приємні теплі спогади про студентське життя та рідний факультет зіграють душу дотепер.

1993-1998 - незабутні студентські роки... Перші кроки у самостійному житті...! Свобода!.. Гуртожиток №2... Майорівка... Погулянка... Комсомольське озеро... Недоспані ночі... Читалка 400-та з її балконом... Звільнення (заслужене!) деканом усіх трьох старост груп від їх обов'язків. 7-поверх, футбол «Спартак Москва»-«Динамо Київ»... Історики... Юристи... Бокс... Друзі, з якими ділили і радість, і горе, і вареники, і чай... Друзі, які пізніше стали родиною. Чи був я зразковим студентом? – зізнаюсь чесно - на жаль, ні. Проте, студентські роки – це безцінний життєвий досвід та найяскравіший і незабутній час!

1997-2002 - наукова робота, диплом, аспірантура... Рідна кафедра неорганічної хімії. Наша «група індійців» (Indium-Group): Любко, Славик, Віталік, Галя (душа, порадник і розрадник), Юра, Ігор, Христя і Мар'яна... з нашими Шефами – Зарембою Василем Івановичем та Каличаком Ярославом Михайловичем – строгими, зате справедливими, людяними та чуйними. Маленька «каптьорка» у підвалі, зате з великим «передбанником» та величезним столом, де ми часто дружньо пили каву/чай, коли на табуретках у «каптьорці» місця не вистачало, а наш відомий співробітник Г., підбігаючи щопівгодини,

закидав шість канапок у свій довгий організм і по термінових справах біг далі ☺ Микола, з яким після чаювання ще залишились невирішені справи на ліву руку... Перші сплави, суперпінка-монстр, пакетики-конвертики, «термічна» – найтепліша кімната на весь факультет, завжди темна таємнича рентгенівська з зеленими зайчиками, романтична червона фотокімната, дебайки на столі з підсвіткою, оранжеві трикутники, пошук перших монокристалів під мікроскопом з наступним виведенням на осі симетрії; перші розчарування, коли після двох тижнів кропіткої роботи виявлялось, що це відомі бінарні сполуки; перші структури нових сполук на міліметровці... Моя шухляда в «передбаннику» зі зразками в екрануючій металевій коробці. Рожевий спирт, який нам видавали для протирання ступок (рожевий від $KMnO_4$ – для кращої дезінфекції від коронавірусів? ☺). Комп'ютер з інтернетом у шефовій кімнаті, один на групу,

з доступом згідно черги, з ледь помітною напівпрозорою танцюристкою у куточку та WarCraft після 21:00, коли шефи вже по домам...

Що б я порадив наступним поколінням хіміків? Колись я думав, що моє навчання закінчується в Університеті. Однак з кожним роком все більше розумію, що навчання продовжується і буде тривати ще все життя. Як і іспити. Тому потрібно бути готовим до цього. І які б іспити та життєві випробування не приготувала доля, важливо не розгубити людяність, совість та честь, а також завжди пам'ятати про своє коріння...

Крім наукової роботи, як і в багатьох українців, які проживають за кордоном (особливо в таких відомих містах як Мюнхен), у мене ще є певні обов'язки на громадських засадах. З 2016-го року я є співзасновником та головою товариства «Українська Суботня Школа м. Мюнхен» (налічує більше 100 дітей, <http://ua-schule.de>), член парафіяльної ради УГКЦ м. Мюнхен, член товариства «Рідна Школа».

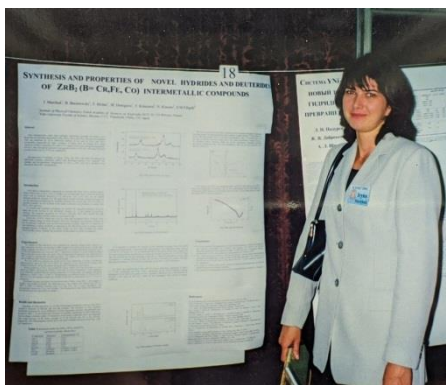
Шановні викладачі факультету, дорогі наукові керівники та співробітники кафедри, дякую Вам за Вашу працю! Про Вас залишилися лише теплі спогади. Організація викладацької та наукової роботи з матеріально-технічною базою тих років, у складних умовах, було (і залишається) нелегким завданням. Однак, отриманий рівень знань та безцінний досвід став міцним фундаментом для подальшого професійного зростання не одного фахівця. Бажаю Вам невичерпної енергії, здоров'я, миру і добра, а факультету – розвитку та процвітання!

Ірина Марчук, випуск 1998 р.

Чому саме хімія? Інтерес до неї виник ще зі школи, саме під час першого шкільного хімічного експерименту, який нам, учням, демонструвала вчитель хімії – Шатілова Ольга Андріївна. Тоді ці експерименти, в результаті яких наступала зміна кольору розчину, утворення осаду (чи виділення газу) надзвичайно зацікавили і видавались магічними. Стало цікаво чому саме так відбувається, які складові цих розчинів, які процеси при цьому заходять. Сьогодні відповіді на ці питання легко знайти, але тим не менше магія хімії й хімічних процесів залишається актуальною. Адже в основі приготування їжі, виготовлення ліків, матеріалів для дитячих іграшок - лежать різноманітні хімічні процеси. Нас повсякчас оточують різноманітні хімічні явища, реакції, процеси і без хімії життя уже немислиме.

З 1993 по 1998 роки навчалась у Львівському Державному Університеті ім. І. Франка на хімічному факультеті. Захистила дипломну роботу «Магнієвий елемент» під керівництвом професора Євгена Прокоповича Ковальчука (кафедра фізичної та колоїдної хімії). Одразу після захисту диплому (на наступний день) отримала від професора Богдана Барановського (prof. Bogdan Baranowski) пропозицію пройти стажування в Інституті фізичної хімії ПАН (Відділ фізико-хімії твердого тіла), що у Варшаві, Польща (Institute of Physical Chemistry PAS, Department of Physical Chemistry of Solids Warsaw, Poland), з можливістю подальшої праці в напрямку створення альтернативних джерел струму, на яку одразу ж погодилась (жовтень - грудень 1998 року). З січня 1999 року отримала річний контракт в цьому ж інституті у (на посаді асистента). Основна наукова діяльність цього відділу це застосування високих й надвисоких тисків (до 12 тис. атм.) у фізичній хімії для синтезу гідридів, нітридів а також гідридонітридів металів, сплавів та інтерметалідів. Ця унікальна лабораторія була єдиною в світі, де використовувались такі високі тиски. З січня 2000 року розпочала навчання в Міжнародній докторській школі (International Doctoral Studies), яку закінчила в грудні 2003 року, захистивши дисертаційну роботу на тему: "Синтез нових гідридів інтерметалічних сполук ErFe_2 , YFe_2 , ZrFe_2 і ZrCo_2 та вибрані властивості цих гідридів" (Syntezy nowych wodorków w związkach międzymetalicznych ErFe_2 , YFe_2 , ZrFe_2 i ZrCo_2 i wybrane własności tych wodorków) під керівництвом професора Станіслава Філіпека (dr. habil. prof. Stanislaw Filipek).

За час навчання в Міжнародній докторській школі проходила стажування в наукових установах Японії: Університеті Тохо (Toho University, Faculty of Science, Prof. T. Kitazawa, Funabashi, Chiba, Japan) та Університеті Йокохама (Yokohama City University, Yokohama, Japan), проведені дослідження увійшли в дисертаційну роботу. Це був багатогранний досвід- пізнання нової культури, традицій та звичаїв даного краю, новітніх технологій, деякі з них, й сьогодні ще не є представлені на Європейському ринку. Краса цього краю й досі в моєму серці. На прохання керівництва Університету Тохо провела лекцію про Україну (звичаї та традиції України: від минулого до сучасності), яка викликали велике зацікавлення.

Також працювала в складі команди, яка організовувала й проводила Науковий пікнік (Piknik Naukowy) у Варшаві з метою популяризації науки серед молоді, адже візуальне сприйняття є надзвичайно важливим й дієвим. Популярним і затребуваним був показ хімічного вулкану, який щогодини збирав гроно своїх шанувальників й глядачів.

Після завершення докторської школи залишилась працювати в Інституті фізичної хімії ПАН на посаді ад'юнкта аж до квітня 2007 року. Проводила подальші дослідження з метою отримання нових гідридів металів, сплавів та інтерметалічних сполук, працювала над докторською роботою.

Також була учасником міжнародних проектів (Франція, Японія, Ізраїль).

Брала участь в міжнародних наукових конференціях, які є надзвичайно важливі, як в обміні досвідом, так і в отриманні інформації про останні наукові дослідження. Не менш цікавим є й пізнання міста, країни, в якій проводиться конференція.

Проходила наукові стажування:

- у Фізико-механічному інституті імені Г.В. Карпенка (Львів, Україна), під час якого було підписано тристоронньою групою проект INTAS – 2006-2008 (Україна-Франція-Польща)- 2005 рік;
- в Національному університеті Тайваню у професора Рю-Ші Лью (National Taiwan University, Department of Chemistry, Taipei, Taiwan Republic of China, Prof. Ru- Shi Liu), також мала змогу працювати в Національному науково-дослідному центрі синхротронного випромінювання (National Synchrotron Radiation Research Center (NSRRC), Taiwan) – 2005 рік;
- в Національному університеті Сун Ятсена (National Sun Yat-Sen University, Taiwan).

З жовтня 2008 року розпочала працювати в Львівському національному університеті імені Івана Франка на кафедрі фізичної та колоїдної хімії (хімічного факультету) на посаді старшого наукового співробітника. Науковий напрямок пов'язаний з синтезом та дослідженнями властивостей нанорозмірних об'єктів та нанокompatитів.

Роман Гуменюк, випуск 1999 р.

Я навчався на хімічному факультеті Львівського Національного Університету ім. І. Франка в 1994-1999 рр. З листопада 1999 року аспірант при кафедрі аналітичної хімії ЛНУ ім.І.Франка. У вересні 2003 року захистив кандидатську дисертацію на тему «Фазові рівноваги та кристалічна структура сполук в системах Се-Ag-Ga, Tb-Ag-{Al, Ga} і деяких споріднених». Керівником роботи був проф. Ю. Б. Кузьма. Після захисту працював молодшим науковим співробітником тієї ж кафедри до грудня 2005 року. В 2006-2010 рр. постдок при Інституті Макса Планка Хімічної Фізики твердих Матеріалів (Дрезден, Німеччина). В 2010-2014 науковий співробітник у тому ж інституті. З жовтня 2014 є професором при Інституті Експериментальної Фізики Технічного Університету «Гірнична Академія» у м. Фрайберг (Німеччина). Займаюсь дослідженнями надпровідних, термоелектричних і магнітних властивостей інтерметалідів (author ID: 6602257528 на www.scopus.com). З листопада 2018 – священик, сотрудник української греко-католицької парафії Св. Архистратига Михаїла у м. Дрездені.

Олександр Долотко, випуск 1999 р.

*Життя, як хімічна реакція,
повинне бути збалансоване та врівноважене.*

Все починалось як і в кожного студента: холодний вокзал в неділю зранку, напівголодне гуртожитське життя, пари в університеті.... Пам'ятаю свою першу цікавість до хімії: після шкільних уроків хімії часто задумувався над тим, що буде коли змішати рідину з цієї баночки з рідиною з іншої... А чи не вибухне це? Ото би було класно!.. Я змішував те, що міг знайти в кухонних шафках: сіль, соду, цукор, мед, оцет, олію, надіючись на цікаву реакцію. Але крім вуглекислого газу, який мама і так робила готуючи млинці, нічого цікавого не виходило.

У школі я відвідував хімічний гурток, після якого вчитель дозволяв іти в спортзал і грати у баскетбол. Мабуть з того часу у мене і заклався цей баланс: хімія -- спорт, який невідривно слідує за мною на протязі всього життя.

Поступивши на хімічний факультет, я вперше побачив професорів. Ніколи не думав, що професори виглядають інакше, ніж, наприклад, Ейнштейн. Мені пощастило працювати з В.В. Павлюком, який перший зруйнував моє уявлення про професорів. Одного разу на першому курсі, коли я прийшов у його наукову групу, він зробив гімнастичну вправу "планка" (стійка на руках, коли тіло перпендикулярно підлозі), і запропонував мені зробити те саме. Звичайно я показав і свою вправність. І цей момент повністю перевернув мою думку про те, яким я хочу бути.

Особливий слід в моєму житті залишила О.І. Бодак. Вона ніколи не приводила у приклад себе як успішної людини, хоча була дуже відомим у світі науковцем, а завжди вказувала на працьовитість і старанність інших. При цьому не боялась показати, коли сама чогось не знала. Одного разу, коли в нашому житті тільки появлялись флешки і Оксані Іванівні запропонували записати інформацію на неї, вона сказала: "В мене нема такої палочки".

В університеті після навчання я також займався спортом. Був призером обласних змагань по тенісу, у змаганнях "Формула досконалості", призером університету по танцях. Наш хімічний факультет був для мене своєрідними дверима у світ. Коли у мене появилась третя, найважливіша і остання складова життєвого балансу, моя сім'я, я почав працювати за кордоном. Було цікаво брати активну участь у наукових дослідженнях на нейтронному реактивному реакторі Мюнхені і взнати з середини трудолюбивість німців. Захоплювало працювати в науковому інституті в Парижі і взнати про любов до життя і хорошої їжі французів. Наймовірно цікаво та інтригуюче було, та є зараз робити важливі відкриття в національній лабораторії в Айові з професором-українцем зі Львова.

Зараз я зі своєю сім'єю живу в Сполучених Штатах Америки і працюю в національній хімічній лабораторії в Айові, разом з декількома українцями випускниками нашого хімічного факультету. Мій найкращий друг з яким ми разом вчилися та жили в гуртожитку, Віталій Свиріпа, залишається моїм другом до сих пір і живе в сусідньому штаті Кентакі, де також займається хімією, допомагає знайти ліки від раку. Не так давно інший мій товариш і випускник хімічного факультету Роман Гуменюк, який зараз є професором в Німеччині, приїхав на конференцію в США, і завітав до нас у гості на український борщ з варениками. А потім ми з ним грали у настільний теніс, як в старі добрі університетські часи. Фітнес і настільний теніс є моїми хоббі і недавно я став чемпіоном Айови по тенісу.

Так що ж є показником успіху? Захист дисертації і робота по спеціальності? Чи робота-будинок-машина в Америці? Для мене це баланс, який включає три важливі складові -- улюблену роботу, спорт і люблячу сім'ю. Якщо буде цей баланс та гармонія в житті людини, то вона обов'язково досягне успіху і буде щасливою.

Фото: Доповідь на одній з наукових конференцій. Наукові доповіді не повинні бути нудними. Чому б не додати трохи "музики", Чемпіонська медаль в чемпіонаті Айови з настільного тенісу, Виступ на сцені в США разом зі своєю донечкою.

Наталія Поперечна, випуск 1999 р.

1999-2001 – аспірантка кафедри аналітичної хімії, 2001-2002 – стипендіат DAAD (Institute for Chemical and Biochemical Sensor Research GmbH, Münster, Німеччина). У 2005 році захистила дисертацію на тему “Development of a multi-species method by GC-coupling with inductively coupled plasma isotope dilution mass spectrometry for the simultaneous determination of alkylated lead, mercury and tin compounds” (“Одночасне визначення алкілованих форм Плюмбуму, Гідраргіруму і Стунуму методом газової хроматографії, комбінованої з методом індуктивно зв’язаної плазми і мас спектрометрії ізотопного розбавлення” (Johannes Gutenberg-University Mainz, Німеччина). З 2005 по 2009 очолювала лабораторію елементного аналізу аналітичного центру компанії BASF SE (Ludwigshafen, Німеччина), потім 5 років працювала спеціалістом із

застосування оптично-емісійних і рентгенофлуоресцентних спектрометрів (OES, XRF) компанії Oxford Instruments Analytical GmbH (Uedem, Німеччина). У 2017 році очолювала лабораторію компанії Sterigenics Germany GmbH (Wiesbaden, Німеччина). Зараз керівник агрохімічних проектів (визначення пестицидів та їх метаболітів в природних водах, ґрунтах, різноманітних пробах рослинного і тваринного походження методом рідинної хроматографії, комбінованої з мас спектрометрією, HPLC-MS/MS) компанії SGS Institut Fresenius GmbH (Taunusstein, Німеччина).

Віталій Свиріпа, випуск 1999 р.

Щиро вітаю усіх хіміків з 75-ним ювілеєм хімічного факультету! Адже всі ми, у певний час, були частинкою його історії, так як і факультет став невід'ємною частинкою нашого з вами життя. Я навчався на факультеті протягом 1994-1999 років, і завжди буду пам'ятати цей час як один з найкращих. Адже навчання на факультеті дало можливість не тільки відвідувати цікаві лекції та лабораторні з хімії, які викладачі факультету старались завжди проводити на високому професійному рівні. Протягом цих років я познайомився з цікавими та талановитими людьми, які певною мірою мали вплив на формування мого світосприйняття, а також знайшов кращих друзів, з якими і досі підтримую зв'язок.

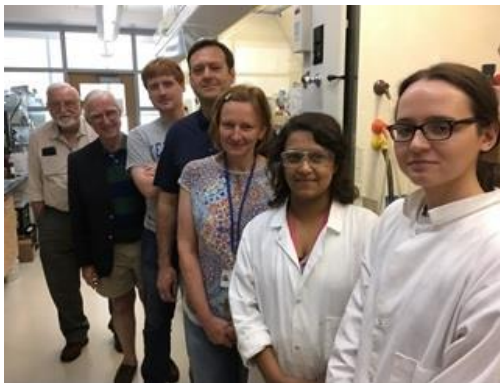
Починаючи з третього курсу, я почав працювати в лабораторії на кафедрі органічної хімії, яку у той час очолював Ганущак Микола Іванович.

Саме тоді і відбулося моє перше знайомство з органічним синтезом і прийшло усвідомлення того, що після після закінчення університету я хочу продовжувати кар'єру хіміка і працювати в галузі органічної хімії. Тому, незабаром після закінчення університету, я вступив до аспірантури Інституту біоорганічної та нафтохімії Національної Академії Наук України (м. Київ), де мені пощастило робити дисертацію під керівництвом одного з видатних українських вчених Драча Бориса Сергійовича, який, до речі, також був вихованцем нашого факультету. Моя дисертаційна робота була спрямована на дослідження взаємодії дихлоровмісних азалактонів та їх аналогів з різноманітними нуклеофільними реагентами та привела до розробки нових методів синтезу функціонально-заміщених похідних різних гетероциклічних систем.

Після захисту дисертації у 2007 році в Інституті органічної хімії НАН України (м. Київ), я почав працювати хіміком-синтетиком в компанії Princeton Biomolecular Research, Inc. (м. Київ). У цій компанії я займався синтезом різноманітних біологічно-активних органічних сполук, які купувалися переважно фармацевтичними компаніями для скринінгу їх біологічної активності і подальшої розробки нових ліків. Але бажання приймати безпосередню участь у розробці лікарських препаратів спонукало мене шукати позицію медичного хіміка (medicinal chemist) в університетах Європи та США. Вже дуже швидко, у листопаді 2009 року, мені пощастило знайти позицію постдока (Postdoctoral Scholar) в університеті штату Кентакі (University of Kentucky) у відділі молекулярної та клітинної біохімії.

У тісній співпраці з різними науковими групами та медичними центрами я долучився до відкриття антиракових препаратів із новим механізмом дії і вніс вагомий внесок у розробку органічних молекул з високою антираковою активністю, що здатні пригнічувати ріст ракових клітин *in vitro* та *in vivo* шляхом інгібування метіонін-S-аденозил трансферази-2 (MAT2A), гідроксистероїд 17-бета-дегідрогенази 4 (HSD17B4), віментину, тубуліну, а також через стимулювання секреції протеїну PAR4. Деякі з цих сполук зараз проходять передклінічні дослідження як потенційні антиракові препарати. У 2017 році я отримав посаду Research Assistant Professor у відділі фармацевтичних наук у цьому ж університеті, на якій і працюю на даний час. Загалом, працюючи в University of Kentucky я став співавтором більш ніж 30 публікацій у фахових рецензованих журналах, серед яких є Nature Chemical Biology, Journal of Medicinal Chemistry, Journal of Organic Chemistry, Journal of Biological Chemistry, ACS Chemical Biology та інші, а також співавтором шести затверджених патентів.

На даний час я продовжую працювати над розробкою нових органічних сполук, що володіють антираковою активністю і можуть стати потенційними лікарськими препаратами, а також служити дослідницькими інструментами для вивчення і розуміння механізмів виникнення ракових захворювань, що в майбутньому може призвести до відкриття нових ефективних ліків проти раку.

Мені подобається те, чим я займаюсь і, безумовно, усім моїм здобуткам та досягненням я завдячую саме хімічному факультетові. Адже саме завдяки вступу та навчанню на факультеті я зрозумів ким хочу стати у майбутньому, а також отримав базові знання з хімії, які часто стають мені у нагоді і сьогодні. На завершення, я хотів би побажати хімічному факультетові розвитку та процвітання, а усім студентам факультету – успіху у навчанні та подальшій професійній кар'єрі.

Володимир Сашук, випуск 2002 р.

Моя пригода з хімією почалася в молодшому шкільному віці: видобування ацетилену гідролізом карбіду, який в жерстяних банках вибухав, приводячи майже до інфаркту перехожих на дворі; папір, вимочений в розчині селітри і висушений на балконі, який ми, діти, потім використовували до створення димових завіс (а нам казали, що диму без вогню не буває); кристалізація мідного купоросу в скляних посудинах розкиданих по квартирі, і як результат, величезні сині кристали, якими можна було похвалитися перед друзями, видаючи їх за дорогоцінні камені.

Траплялися також невдалі досліди. Як без них. Чого я тільки не робив, але сірчана кислота з того самого купоросу чомусь не виходила. Спроба отримати білий фосфор з урини, згідно древнього алхімічного манускрипту, зазнала прикрої невдачі, привівши до зомління мого асистента, приятеля з дитинства. А змайстрований власноруч нагрівач, виконаний з двох графітових олівців, занурених в розчин солі, неконтрольовано розігрівся, гублячи всіх підводних мешканців акваріуму.

Потім розпочалася хімія в школі. Перші конкурси, поїздки на олімпіади, виступи в Малій Академії Наук. І, нарешті, – університет, де я вперше зрозумів, що праця в лабораторії відрізняється від експериментів на кухні. Пам'ятаю, як сьогодні, свою першу розмову з проф. Ганущаком, завідувачем кафедри органічної хімії. Тоді, на першому році навчання, щоб перевірити нашу кмітливість, професор попросив запланувати синтез нескладної органічної сполуки. Наступного дня, професор, побачивши наш ретросинтетичний план, лише усміхнувся: "Хлопці, сполука ця робиться в одному етапі з комерційно доступних реагентів, а не в кільканадцяти кроках, виходячи з кам'яного вугілля, кисню і води." Після закінчення університету, продовжив свою наукову стежку по західний бік кордону.

Спочатку, докторат в Інституті Органічної Хімії Польської Академії Наук в Варшаві. Потім, постдок в німецькому місті Дармштадт. Наступний постдок у Варшаві, але вже в Інституті Фізичної Хімії.

Відкритість на нові речі і рішучість у власних діях, допомогли мені накопичити величезний досвід і багаж знань в різних наукових напрямках. Внаслідок чого, почав я по новому усвідомлювати наукові факти, аналізувати результати досліджень і шукати причинно-наслідкові зв'язки, дивитися на явища більш глобально. Такий підхід дозволив мені заснувати власну наукову групу, яка працює на перетині декількох дисциплін - супрамолекулярної хімії, нанотехнології і каталізу. Результати наших наукових досліджень публікуються в найкращих журналах світу таких, як "Angewandte Chemie", "Chemical Communications" чи "ACS Catalysis".

Насамкінець мій рецепт успіху. Він дуже простий. Велика жага до науки, а ще праця, праця і ще раз праця. Додам до цього – ще знання і вміння терпляче чекати на результат. Якщо результат не приходить, а в хімії так часто буває, не біймося змін, поширюймо власні горизонти! Вимагатиме від нас це багато посвячень, але воно того варте.

Олена Таратула (Богун), Олег Таратула, випуск 2002 р.

Все почалося з дитячих мрій простих сільських дітей у сусідніх областях України. Я виростала поміж домашньою сільською роботою і книжками з місцевої бібліотеки. Мрії створити щось незвичне, проте корисне, спонукали набувати нових знань. Навчання в Нововолинському науковому ліцеї-інтернаті (1993-1997 рр.) дає надійну базу для подальших наукових досліджень. Зі схожими мріями, Олег дорослішає у мальовничому селі Страдч, що на Яворівщині, і на конкурсній основі вступає на подальше навчання до відомого Львівського фізико-математичного ліцею з хіміко-біологічним нахилом. Наступний крок для обох - пряма дорога на хімічний факультет Львівського Національного Університету імені Івана Франка (1997-2002 рр.). Львів зачаровує, породжує амбіції, спонукає пізнавати нове та вболівати за Львівські Карпати... Назавжди

запам'ятовується дружня атмосфера факультетської "сім'ї" - високі вимоги і рівень викладання, але повага, справедливість, та веселий настрій. Студенські заходи та вечірки, змагання з футболу, а також практика у школі - залишаються в пам'яті назавжди. Тут зароджуються і романтичні відносини, і на 3-му курсі ми з Олегом одружуємось. Я захищаю дипломну роботу під керівництвом Обушак М. Д. (органічна хімія), а Олег під керівництвом Ковальчука Є. П. (фізична хімія, електроактивні полімери). Подальше навчання обох в аспірантурі Університету Ратгерс в штаті Нью-Джерсі на хімічному факультеті (2003-2008 рр.) скеровує наукові інтереси до застосування нанотехнологій у сонячних батареях та біо-сенсорах (Олена), та лікування раку (Олег). У жовтні 2008 року ми обоє успішно захищаємо дисертації і отримуємо диплом доктора наук (Ph.D) в галузі хімії/нанотехнології.

Відразу після захисту, я починаю працювати (postdoctoral researcher) в одному з найавторитетніших наукових університетів США - University of Pennsylvania, що в Філадельфії. У 2010-2012 виходить серія моїх наукових публікацій у престижних наукових журналах, включаючи Nature Communication, скерованих на розробку нової магнітно-резонансна томографії на основі газу Ксенону (Xe) для діагнозу ракових пухлин. В той же час, Олег працює у Фармацевтичному коледжі Університету Rutgers (postdoctoral researcher) під керівництвом Тамари Мінко (Prof. Tamara Minko) фокусуючись на розробка нових нанотехнологій для ефективної діагностики та лікування ракових захворювань. На підставі своїх досліджень, він опублікував велику кількість наукових робіт у престижних наукових журналах, які були відзначені численними нагородами, в тому числі CRS Outstanding Pharmaceutical Paper Award в 2010 і 2011 роках. У 2008-2011 також виходить серія його наукових публікацій, основаних на дослідженнях застосування генної терапії для пригнічення експресії ракових генів у пухлинах.

У 2011 році ми вирішуємо розпочати незалежну наукову кар'єру, і в серпні 2011 року приймаємо пропозицію від Орегонського Державного Університету на професорські позиції на фармацевтичному факультеті. Разом ми організуємо лабораторію наномедицини. Тут, в Орегоні, народжується донька Марія-Вікторія - найкраща з нагород від Бога.

Будучи молодим незалежним науковцем, Олег одержує фінансову підтримку на розробку наномедицини від Орегонського Державного Університету, Медичної Фонду Орегону і PhRMA Фонду (2011-2013). У 2011, 2012, 2015 роках, Олег був обраний студентами Кращим Професором Року. Перші публікації з незалежної лабораторії виходять про розробку наномедицини проти раку. Наступні роки спрямовані на розробку наномедицини, що поєднує в собі фото-діагностичні і лікувальні властивості. І наукові праці на основі цієї теми набули популярності завдяки розробленому високоефективному методу. Додатково, лабораторія працює над розробкою активних наночастинок для застосування в генотерапії, магнітній гіпертермії, та фототерапії для лікування раку та інших споріднених хвороб.

На даному етапі, Олег у своїх тридцять дев'ять років займає посаду tenured професора (Associate Professor) фармацевтики в Орегонському Державному Університеті (м. Портланд, штат Орегон, США). Проте викладання фармацевтики займає тільки частину його часу. Основна праця сфокусована на розробку наномедицини (медичне застосування нанотехнології) проти раку та ендометріозу. З 2011

року, Олег організував інноваційну наукову програму з наномедици, спрямовану на зміну парадигми лікування раку. Важливість та якість його відкриттів підтверджується тим, що нещодавно компанія TheraFluor, Inc., ліцензувала його запатентовану наноплатформу для застосування в image-guided операціях по видаденню ракових пухлин, і розпочала процес комерціалізації даної платформи. Кількість патентів та рецензованих статей (більше 40), опублікованих у журналах з високим impact factor (IF) - (наприклад, IF ACS Nano 13,9), підтверджують його

високу продуктивність та якість досліджень. Кількість цитат (> 3,540, h-індекс: 25) далі вказує на те, що його опубліковані роботи є впливовими та сприяють збільшенню знань у цій галузі. Його публікації висвітлювались джерелами ЗМІ у всьому світі, і він отримав багато наукових премій, включаючи премію Richard T. Jones New Investigator Award. Протягом останніх п'яти років він отримав чотири наукових гранти від Національного Інституту Здоров'я (NIH) > \$6 000 000 доларів США) та кілька нагород від інших агентств, що надають фінансування лабораторіям.

Я працюю пліч-о-пліч з Олегом, займаючи посаду професора фармацевтики в Орегонському Державному Університеті— Associate Professor (Sr. Res.) at College of Pharmacy, Oregon State University. Основна праця сфокусована на розробку наномедици (застосування нанотехнологій в біомедичній сфері) проти раку та інших хвороб. Загалом, я презентувала близько 35-ти наукових доповідей та опублікувала понад 30-ти наукових статей, що також висвітлені в численних інтернетних і друкованих інформаційних джерелах. Я також отримала наукові гранти від Медичної Наукової Фундації Орегону (Medical Research Foundation (MRF) of Oregon і Національного Інституту Здоров'я - National Institute of Health (NIH), а також нагороди такі як President's Commission on the Status of Women Award (2014) and NIH/NCATS KL2 Career Development Award (2017).

Завдяки описаним вище дослідженням, наша лабораторія посіла важливе місце в галузі нано-медицини. У нашій лабораторії набувають наукового досвіду студенти, аспаранти, та postdocs. Вихідці нашої лабораторії отримують postdoc і професорські посади, а також продовжують навчання в медичних університетах Америки. Кожного року ми також надаємо можливість українським студентам з діаспори пройти практику в нашій лабораторії наномедицини.

Кожен день несе виклики, мрії, ідеї – у нас ще все попереду! Живучи на західному узбережжі Америки, ми з Олегом не забуваємо своє українське коріння. Кожної неділі відвідуємо українську православну церкву, бережемо і дотримуємося українських традицій, навчаючи доньку української мови та культури. А завдяки всесвітній мережі інтернет, переглядаючи українські новини, передачі, та фільми та спілкуєшся з рідними та друзями, не відчуваєш так далеко від України.

Оксана Мороз, випуск 2004 р.

Щодо моєї історії успіху не можу сказати, що у 38 років маю високу посаду чи статус, але дякуючи хімічному факультету, який закінчила 16 років тому багато чого попробувала і побачила.

Кожна моя робота була пов'язана з хімією: колись більше, колись менше. Дуже добре, що університетська хімічна освіта дає змогу працювати і у лабораторіях підприємств і викладати хімію учням.

Я попробувала все: шукаючи де краще, де цікавіше і де зможу зупинитись.

Уже з четвертого курсу я викладала хімію у рідній школі (с. Семенівка Пустомитівського району Львівської області) так як моя вчителька у пошуках кращого заробітку виїхала в сонячну Італію.

Це був хороший досвід і реальна практика у школі (обов'язкова в Університеті), де вся відповідальність за знання і оцінки учнів на тобі; де ти плануєш і пояснюєш; перевіряєш знання, ставиш погані чи добрі оцінки, доучуєш не вивчене в минулому; спілкуєшся з вчителями, батьками; возиш на районні і обласні олімпіади. Попробувавши два навчальних роки педагогічної ниви і отримавши диплом, я помандрувала на технічну ниву, думаючи що там є щось краще.

ДП «АРГЕНТУМ» інженером хіміком я пропрацювала два роки, синтезуючи з іншими хіміками у великих масштабах дрібнодисперсні суміші на виробничій дільниці: СОМ (срібло-оксид міді), СОК (срібло -оксид кадмію), СН (срібло-нікель), СНГ (срібло- нікель-графіт).

Після виробничої ниви мене понесло у ДП «Львівстандартметрологію» інспектором з державного нагляду за якістю продукції і додержання норм стандартів. Це був прекрасний досвід у співпраці з виробництвами Львівської області: Львівською парфюмерною фабрикою та приватними парфюмерними підприємствами, Львівськими хлібзаводами та малими кондитерськими виробництвами, Львівнафтобазою, м'ясними цехами, Львівморепродуктами, КОРМОТЕХ (виробництво тваринних кормів), Львівським жиркомбінатом (ТМ ЩЕДРО), ПП Оліяр (єдиним виробником соняшникової олії у Західному регіоні), горілчаними заводами і іншими виробниками. Працюючи два з половиною роки роки я побувала на цих виробництвах, і в лабораторіях цих підприємств, познайомилась з багатьма новими людьми, майстрами своєї справи. Єдине, що було важко – давати штрафні приписи за випуск не якісної продукції чи складати адмінпротокол за порушення вимог стандартів. Враховуючи важку моральну обстановку і важку роботу інспектора моє молоде юне серце не витримало і подалось знову на виробництво, але тепер в харчову промисловість.

Підприємство ПП «ГАЛ-ДАР» спеціалізувалось на виготовленні хлібобулочної продукції. Тут я вперше змушена була вивчити як технолог як зробити, щоб норми державних стандартів виконувались і технологічно все було правильно, смачно і безпечно для споживачів нашої продукції; попробувала, що таке працювати в нічні зміни; керувати людьми та організовувати виробничий процес і як важко дається «ХЛІБ НАСУЩНИЙ».

Все було б добре, але мені молодій і перспективній захотілось ще кращого життя. Почала я шукати роботу у соліднішій і більшій компанії, хотілось розвитку і працювати на великому підприємстві на зразок ГАЛИЧФАРМУ, ГАЛКИ, СВІТОЧА і т.д.

В результаті довгих пошуків та хорошим рекомендаціям однокурсниці Наталі Потюк я попала на Світоч техніком-лаборантом у виробничу лабораторію. Це була мрія дитинства, оскільки страшенно люблю шоколад і смак цукерок Світоча, знайомий мені з дитинства. Це підприємство високого рівня і працювати тут було мені одним задоволенням. Тут я підвчила англійську мову, вивчила технологічний процес виготовлення цукерок, шоколаду та кавових напоїв Нескафе 3 в 1. Зараз працюю тут вже 8 рік у відділі якості фахівцем (навіть уявити не

могла, що так затримаюсь). Робота моя полягає у співпраці з постачальниками сировини Світоча: створення специфікацій на сировину, перегляд законодавства та вимог Нестле і донесення цих вимог постачальникам, співпраця з виробничою лабораторією Світоча та центральною лабораторією Нестле Україна, з відділом закупівель та науково-розробними центрами та фабриками Нестле у всьому світі. За час роботи тут я також відвідала наші фабрики на Україні : ТзОВ «Техноком» (ТМ МІВІНА) та ПрАТ «Волиньхолдінг» (ТМ ТОРЧИН) і ряд наших постачальників сировини (молочні, цукрові, горіхові, борошняні виробництва). Робота цікава та динамічна і також дуже відповідальна.

Як хоббі я ще паралельно займаюсь репетиторством з хімії всі ці роки, адже люблю працювати з дітьми, яким потрібна хімія в подальшому для отримання майбутньої професії. Тішусь, коли діти здають ЗНО на хороші бали і вступають у ВУЗИ Львова: в Політехнічний інститут, Медуніверситет, медичний коледж МОНАДА, Ветеринарний інститут, фізико- математичний ліцей та стають хорошими фахівцями своєї справи.

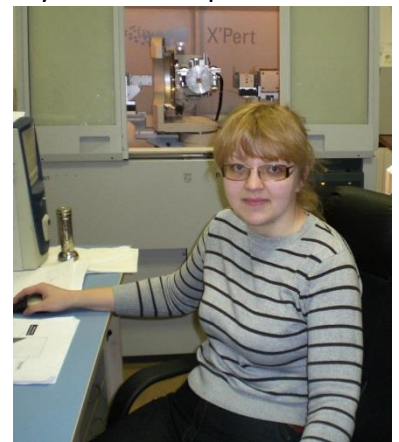
Щоб не було у мому житті далі, багато чому завдячую рідному хімічному факультету і людям, з якими мене звело життя. ХІМІЯ – рушійна сила мого прогресу... і це ще не кінець.

Ольга Стельмахович, випуск 2005 р.

Народилася 25 березня 1983 року у Львові. З 1990 по 2000 рік навчалася в Стрийській загальноосвітній школі №10, яку закінчила з золотою медаллю. Ще з початкової школи мріяла про професію вчителя. Після того, як в 10 класі побувала на батьковому захисті дисертації, зрозуміла – я теж так хочу. З того моменту і почався мій шлях до втілення мрії. В 2000 році вступила на хімічний факультет Львівського Національного Університету імені Івана Франка. З другого курсу почала працювати на науковому гуртку при кафедрі аналітичної хімії. І вже на третьому курсі мала можливість презентувати свої здобутки на першій міжнародній конференції в Москві. Після закінчення навчання вступила до аспірантури при кафедрі аналітичної хімії ЛНУ ім. І. Франка. У цей час

пройшла річне стажування на факультеті математики та фізики Карлового університету в Празі як стипендіат Вишеградського Фонду. Це дало можливість проводити дослідження на найсучаснішому обладнанні, познайомитися з багатьма відомими вченими, зав'язати нові робочі та дружні контакти, здобути неоціненний досвід. У січні 2010 року здобула звання кандидата хімічних наук зі спеціальності неорганічна хімія. З березня 2010 по січень 2012 року працювала на посаді наукового співробітника на кафедрі фізики твердого тіла Карлового університету в Празі в рамках проекту ЄС NAMASTE — “Наноструктурні магнітні матеріали для наноспінтроніки”. В цей час взяла участь в багатьох наукових конференціях і навчальних семінарах в Чехії, Польщі, Франції та Голандії. Після повернення на батьківщину впродовж наступних 5 років працювала на посаді асистента кафедри безпеки життєдіяльності, ЛНУ ім. Івана Франка. Мрія здійснилася – я викладач ☺. А крім того - автор понад 30 наукових публікацій та співавтор навчального підручника з охорони праці. На даний момент проживаю в Німеччині і докладаю зусиль, щоб і тут працювати за омріяною професією. Для цього потрібно «всього лиш» досконале володіння німецькою, семестр навчання в університеті за додатковою спеціалізацією та 1,5 –річна практика в школі. Але ж головне – є мета і бажання її досягти!

Олеся Ярема, Максим Ярема, випуск 2007 р.

Науковці, доктори природничих наук, працівники Федеральної Вищої Технічної Школи, м. Цюрих, Швейцарія.

Частенько і з теплотою згадуємо наш рідний Факультет. Цей затишний дворик, який раз на рік зацвітає магнолією. Ці вузькі коридори – лабіринти наукових знань, які ніби насичені магією і запахом нових сполук. Аудиторії – одні височезні, парадні, інші зовсім малесенькі, які неможливо знайти, якщо не місцевий. Четвертий напівповерх з телефоном в коридорі (в нього був жадливий рінгтон). Впорядковані лабораторії, які не

можуть не захоплювати... Було щось на хімфаці таке сімейне, тепле. Всі наче знали один спільний секрет.

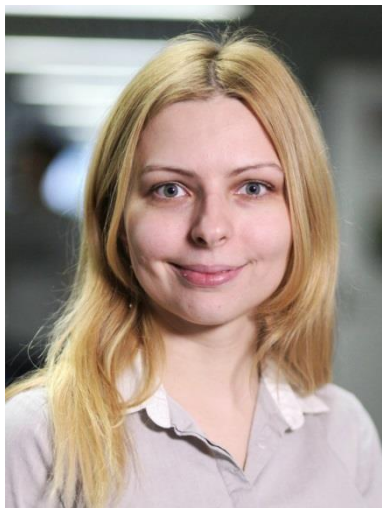
Нас було близько 60 студентів на цілий курс і досить швидко ми зрозуміли, який секрет ховають ці стіни. Це знання. Які речовини нас оточують, з чого складається все навколо, як ці речовини отримати, а також використати. І ці знання робили нас унікальними фахівцями, бо ж нас було всього 60! Вже тоді ми розуміли наскільки недооціненою професією є хімія і що, як би там не склалося, роботою ми будемо забезпечені.

Саме так і сталося. Після закінчення навчання, ми швидко знайшли роботу. Олеся почала викладати в коледжі, Максим отримав посаду інженер-технолога з виробництва і вдосконалення будівельних сумішей «Ферозіт». Проте допитливість до нових знань знову перемогла і вже через рік ми обоє працювали науковими співробітниками в університеті м. Лінц, Австрія. Максим поступив в аспірантуру,

яку закінчив в 2012. Олеся ж отримала позицію аспіранта в Федеральній Вищій Технічній Школі Цюриха, і в 2011 ми переїхали в Швейцарію. Змінивши декілька позицій, зараз ми працюємо разом в галузі нанотехнологій, зокрема в розробці нових колоїдних наноматеріалів. Олеся захистила дисертацію в 2018, а Максим отримав посаду професора декілька місяців тому. Ми, як науковці, щасливі здобувати все нові знання, досліджувати досі невідомі матеріали. Наше покликання – передавати ці знання наступним поколінням, які будуть використовувати їх, а також продовжать там, де ми закінчимо.

Оглядаючись назад, більшість абітурієнтів не повністю усвідомлюють вибір майбутньої професії. Та й ми не були винятком. Але ми навіть не могли і близько уявити, наскільки правильним буде цей вибір – стати хіміками.

Вітаємо Тебе з 75-річчям, наш Хімічний Факультет!

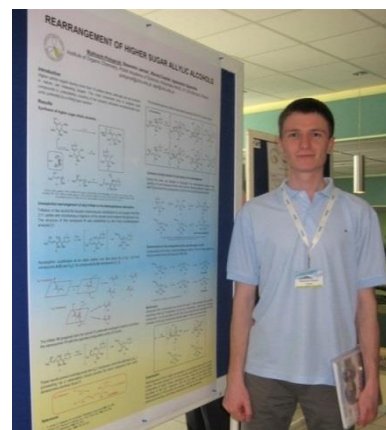

Михайло Потопник, випуск 2008 р.

Початок наукової діяльності розпочав в гуртку тоді ще доцента Василя Степановича Матійчука на кафедрі органічної хімії ЛНУ ім. Івана Франка. В 2007 р. отримав ступінь бакалавра, а в 2008 – магістра хімії; обидва дипломи з відзнакою. Мої студентські наукові дослідження були удостоєні двох нагород: перший диплом на 10-ій конференції молодих учених та студентів-хіміків південного регіону України (Одеса, 2007) та перше місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (Дніпропетровськ,

2008). В 2011 р. під керівництвом В. С. Матійчука захистив кандидатську дисертацію на тему "Функціоналізовані 1-арилпіразоли на основі солей арендіазонію: синтез, перетворення та біологічна активність"; а в 2013 – докторську дисертацію в Інституті органічної хімії Польської академії наук (IOX ПАН) на тему "Макроциклічні азотовмісні рецептори на основі сахарози: синтез та комплексуючі властивості" під керівництвом проф. Славоміра Яроша. Досліджуючи сахарозу, пересвідчився не лише в харчовому, але й науковому потенціалі цього найпоширенішого дисахариду.

В другій половині 2013 р. поїхав на післядокторське стажування до Університету Мічигану (Енн-Арбор, США). В групі проф. Томаша Церпіцького займався розробкою інгібіторів родини NSD доменів гістон лізин метилтрансфераз, як потенційних протиракових агентів (патент WO/2019/113469). Університет Мічигану є тісно споріднений з місцевим медичним центром, який спеціалізується на лікуванні онкологічних захворювань. Тому, працюючи в Енн-Арборі, я мав можливість безпосередньо ознайомитись з усіма етапами розробки та впровадження в лікувальну практику нових протиракових препаратів.

Далі, в кінці 2014 р. став переможцем конкурсу на стажування в Університеті Бордо. Завдяки цьому в 2015–2016 рр. у групі проф. Нейтана Маккленагена досліджував органічні фото- та електроактивні молекулярні перемикачі як компоненти в нано- та супрамолекулярних системах.

Обидва пост-докторські стажування не тільки значно розширили поле моїх наукових зацікавлень, але й переконали у важливості міждисциплінарної співпраці та доцільності інтегрального підходу до наукових досліджень.

Озброєний таким досвідом, у 2016 р. я розпочав свою незалежну наукову кар'єру в IOX ПАН в Варшаві. В 2018 та 2019 рр. двічі отримував диплом "Кращого молодого науковця IOX ПАН". А на початку 2020 р. закінчив хабалітаційну роботу на тему "Люмінесцентні *N,O*-хелатні борні комплекси на основі (бензо)тіазолу".

На даний час, мої наукові дослідження зосереджені в трьох основних ділянках: органічні флуорофори, хімія біологічно активних сполук та супрамолекулярна хімія. У галузі хімії флуорофорів найбільші зусилля спрямовані на моделювання та синтез ефективних органічних емітерів для оптоелектронних приладів. Зокрема, розроблено новий клас високолюмінесцентних сполук – тіазоло[3,2-с][1,3,5,2]оксадізаборініни, та досліджено вплив структурних факторів на їх фотофізичні властивості. Дані сполуки характеризуються сольватифлуорохромізмом, високою фото- та термостабільністю. У співпраці з фізиками з Литви та Німеччини триває інтенсивна робота в напрямку застосування цих емітерів в новій генерації органічних світлодіодів (анг. Organic Light Emitting Diodes, OLEDs).

В ділянці хімії біоактивних сполук поточна

дослідницька робота спрямована на опрацювання методології стереоконтрольованого синтезу біциклічних іміно-цукрів. В біологічних системах сполуки цього типу імітують поведінку природних вуглеводів і є ефективними інгібіторами глікозидаз, завдяки чому застосовуються в терапії при порушеному цукровому обміні. Інгібуюча активність отриманих в нашій лабораторії іміно-цукрів досліджується біологами з Віденського університету.

У галузі супрамолекулярної хімії основний акцент наших досліджень орієнтований на розробку органічних

хіральних рецепторів, здатних до стереоселективного молекулярного розпізнавання. Зокрема, вдалось синтезувати азакраун-етери, які селективно комплекують енантіомери хіральних амонійних солей – похідних амінокислот. Наші найновіші дослідження в цій галузі зорієнтовані на отримання тривимірних молекулярних контейнерів на основі циклотривератрилену, здатних до молекулярного розпізнавання цвіттер-іонів.

Загалом, мої дотихчасові результати опубліковані в 29-ох статтях в міжнародних наукових журналах, також я є співавтором одного патенту та 4-ох розділів в монографіях. На даний час під моїм керівництвом працюють двоє аспірантів та двоє магістрантів. Окрім професійної роботи, активно займаюсь популяризацією науки серед юнацтва та молоді.

Фото: Конференція з органічної хімії, Карпач, 2010, "Солодка" хімія сахарози, ІОХ ПАН, Варшава, 2011, Група Церпіцького, Мічиганський університет, Енн-Арбор, 2014, Група NEO, Бордо, 2015, На сходах варшавського гуртка пластунів, українська суботня школа, 2017

Назарій Сабат, випуск 2012 р.

Перед тим як написати свою історію, хотів би привітати хімічний факультет із 75-річним ювілеєм і подякувати за незабутні роки проведені в його стінах.

Своєю історією я хотів би мотивувати студентів, які навчаються на факультеті, та подякувати його працівникам. У стінах факультету я провів 5 років, з 2007 по 2012 рік. Це були незабутні і насичені 5 років студентського життя, коли здавалось, що нема нічого важливішого, окрім як здати сесію “на стипендію” та класно провести час після пар. Згадую зараз із посмішкою, як на одній з таких сесій за перші три іспити отримав 5, а на четвертому з вищої математики – талон, та “плакала” моя стипендія. Хоч я був і здібним студентом, але лінивим, за що приходилось неодноразово жаліти згодом, тим більше, що своє подальше життя я

пов’язав з хімією.

Після закінчення факультету мені вдалось поступити в аспірантуру у Карловому Університеті та Інституті Органічної Хімії та Біохімії (IOCB AS CR) у Празі. Важливим уроком, який я виніс, було те, що досягнення – це не так результат, як шлях до нього і постійна робота над собою. Було багато роботи і немало випробувань, коли опускались руки – приходилось вставати і йти далі. Після 5 років я захистив дисертацію з органічної хімії на тему “New C-H functionalizations and cross-coupling reactions for modification of deazapurine nucleobases” з 6-ма науковими публікаціями і відправився у Францію на пост-докторантський стаж (postdoctoral researcher at ICSN, CNRS, Université Paris-Saclay) набиратись нового досвіду для подальшої кар’єри, де я знаходжусь вже більше 2 років. За цей час вдалось попрацювати та опублікуватись в галузі медичної хімії та органічного синтезу. Може видатися, що вся моя історія проходить у стінах лабораторій. Хоч я і справді провів там не один вечір та вихідні, завжди стараюсь дивитись на життя широко і брати максимум. За 8 років наукового життя у вільний час встиг відвідати 27 країн та більше 200 міст. Вчу 5ту мову, бігаю марафони, ставлю нові цілі і не збираюсь зупинятись на досягнутому.

Не вважаю себе успішним, так як успіх – це відносне поняття, але вважаю себе щасливою людиною. Своєю історією жодним чином не закликаю студентів виїжджати за кордон, адже у кожного свій шлях та вибір. Своєю історією хочу показати, що все можливо, якщо працювати над собою, де б ви не були та які цілі б не ставили. Будьте вдячними, вірте в себе, мрійте і досягайте.

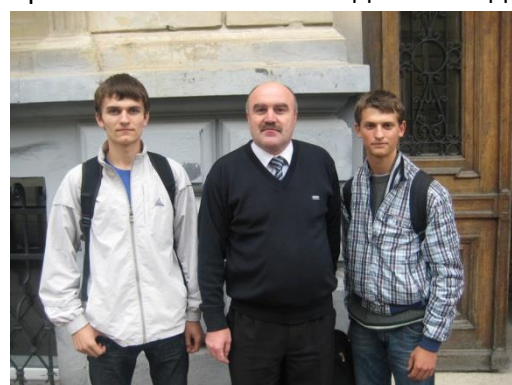
Святослав Бациц, випуск 2013 р.

Навчання в селі відрізнялось від навчання в місті в багатьох аспектах. Наприклад у місті вам не потрібно тікати від гусей по дорозі до школи. На підготовці, розглядаючи сторінки Букваря, кожен по черзі називав тварин, зображених там. Я мав сказати, що там олень, але замість мене відповів мій однокласник, Тарас Ягусяк. Мені стало обідно, адже я знав, але не відповів. Після цього випадку мені більше ніколи не хотілося бути у такій ситуації. Перша вчителька, Надрічна Галина Іванівна, виховувала нас в дусі конкуренції: хто перший розв'яже задачу, пробіжить найшвидше, прочитає більше казок, чи вивчить віршів. Це був гарний фундамент для подальшого розвитку і встановлення особистості. Ми з Тарасом так і залишились конкурентами допоки він не пішов з дев'ятого класу. В десятому класі виникло питання вибору професії. Мені подобалась біологія, це була

заслуга нашої вчительки хімії і біології, Тютюко Неоніли Іванівної. Вибір робився також таким чином, щоб не потрібно було ні за що платити, а все досягти лише своїми знаннями. Ідею поступати на хімічний дав мені Роман, син першої вчительки, який тоді вчився там. Хімія в школі мало мене захоплювала, згадайте самі ті тоненькі підручники з хімії, одна біологія за 6 клас важила напевно більше, ніж всі хімії разом взяті. В книгарні у Львові знайшов Хомченка і почав потроху вглиблятися в неї (інтернет у мене появився на першому курсі). В одинадцятому класі поїхав з Романом на факультет шукати репетитора по хімії. Спершу підійшли до Каличака Ярослава Михайловича, тодішнього декана факультету. Його відповідь була, що студенти – найкращі репетитори. Тоді ми пішли до Дутки Володимира Степановича, він і погодився бути моїм репетитором. Готувались ми до сільського тестування, хоча це був перший рік, коли Зовнішнє Незалежне Оцінювання було вже обов'язковим до здачі. Зі мною до нього ходили ще дівчата, Галина Бойко і Марія Карвацька, які також в результаті поступили на хімічний. Ми розв'язувати варіанти тестів минулорічних тестувань вдома, а все що не знали – з Володимиром Степановичем, який тоді вразив нас вмінням все просто і доступно пояснити.

При вступі мені цікавими були списки вступників, так як перші в рейтингу були моїми потенційними конкурентами. Я і не уявляв собі, що є якісь олімпіадники з фізмат ліцею з їх космічним рівнем знань. Перед першим курсом у нас була практика, яку я провів на Тарнавського, розбираючи якісь старі прилади в підвалі. Там я і познайомився з Остапом Калюжним, з яким ще і досі залишаємося друзями. З нами там був «Орест з фізхімії», який тоді нам розказував різні історії, такі як про калій бромід в армії, чи дав нам подихати гелієм. Останні два дні практики я перебирав хімікати в тумбочках у Горака Юрія Ігоровича, так вперше зустрівся з кафедрою органічної хімії. Здивуванням для мене було, коли на самій першій зустрічі з викладачами, де всі три групи були разом, Ярослав Михайлович сказав, що я буду старостою першої групи. Хоча я також був радим, мені подобалися такі виклики. Сама перша пара у нас була неорганічна хімія, Оксана Ярославівна Зелінська задала нам додому безліч задач, і наступного разу тільки я всі розв'язав. І це був

тільки початок. Пізніше стало ясно, що третя група складалась в більшості з ліцеїстів, і рахувалась фактично самою сильною. А наша в свою чергу найслабшою. Хоча програвати я їм не збирався. На студентській олімпіаді на першому курсі я зайняв третє місце серед студентів першого і другого курсу, першим тоді був Олександр Опря (1 курс, староста 3 групи), а другою Ольга Шийка (2 курс). Серед 3-4 курсів, першими були Роман Савка (4 курс) і Роман Скібіцький (3 курс). Всі вони були випускниками фізмат ліцею. В додаток, оба Романи на той час були студентами кафедри органічної хімії. Вибрати кафедру вирішив на першому курсі. Пішов до Юрія Ігоровича за порадою, до кого б краще можна було піти на кафедру, а він сказав, що я можу приходити до нього. Так була вибрана органічна хімія, хоча на першому курсі я відвідував кафедру недобросовісно. Усвідомлений вибір кафедри був уже на другому курсі, коли ми вчили

органічну хімію, я пішов до Остап'юка Юрія Володимировича, який тоді вів у нас практикум. В перший же день на кафедрі спочатку зловив колбу, що падала, а потім розбив термометр. Про свій вибір ніколи не жалів, навіть зараз думаю, що органічна хімія є найбагатшою зі всіх хімії і обмежується тільки нашою уявою і наполегливістю. Навчання на хімічному – не тільки одна хімія. На третьому курсі ми брали участь в Козацьких забавах, де наш курс зайняв перше місце, а мені дали грамоту «Золотий голос хімічного факультету», яка взагалі не була передбачена умовами конкурсу. В наступному році ми знову виграли Козацькі забави. Співами ніколи не займався, хоча голос мені пригодився і на Талантах хімічного факультету, де отримав перше місце. На четвертому курсі став Містером хімічного факультету, а мій двоюрідний брат, Роман Ведмідь, 3 курс, став віце містером. Так, конкурсантів було троє, але вечір вдавсь неперевершеним. З братом також ходили на армрестлінг, де ми займали призові місця. Потім до нас долучився Андрій Бурда. Викладачі нас часто надихали на навчання, вони всі були такими різними, це не заважало нам захоплюватися ними. Чого тільки вартий Синюта Володимир Михайлович, математик, з його пачками завдань, тонкими жартами і формулою на екзамені. Він міг списати всі дошки в першій аудиторії, а потім піти, і десь посередині поправити якийсь символ, чи крапочку, що пропустив, і це все без жодного конспекту. Ще і досі інколи згадую, як колись Ломницька Ярослава Федорівна казала нам, що розумна людина, не та, яку ти запитався, і вона тобі зразу все відповіла, а та, яка знає, де шукати відповіді. Деякі екзамени були нереально складними, і коли ми їх здавали, це приносило ще більше насолоди. Якби це було б просто, ми про це б і не згадали.

Хімічний факультет познайомив мене з великою кількістю розумних і талановитих людей, показав, як правильно вчитися і навчив критичного мислення. Після хімічного закінчив аспірантуру в Клаустгалі (Німеччина) у професора Андреаса Шмідта. Раніше у нього також працювали Назар Підлипний, Андрій Бригас, Назар Радь та інші випускники. Після аспірантури продовжую свій життєвий шлях уже як хімік, чоловік і батько, відкриваючи нові горизонти і долаючи виклики. І допомагає мені у цьому кохана дружина Ірина, яка також колись мала пари на хімічному. Наразі працюю під керівництвом професора Міхаеля Масталерца в Гайдельберзькому університеті Рупрехта-Карла, який є найстарішим в Німеччині.

Мартин Созанський, випуск 2013 р.

Мої спогади на хімічному факультеті починаються з першого курсу, а саме неорганічної хімії. В цей час я зміг ознайомитись ближче з хімією елементів і їхніх сполук, лабораторним посудом, провести власноруч перші хімічні досліди та індивідуальний синтез певної солі. Кожен мав свій варіант такого синтезу, мені попався алюмокалієвий галун ($KAl(SO_4) \cdot 12H_2O$). Було цікавим вирощувати кристали цієї сполуки. В наступні роки я дізнався як можна якісно визначати катіони та аніони солей різними реакціями, більшість з яких були кольоровими (предмет аналітична хімія). Паралельно почав вивчати науку без якої неможливе життя – органічну хімію. Тут я пам'ятаю, що складалися скляні апарати для синтезу та синтезувалися органічні сполуки. Також була фізична хімія та

інші суміжні предмети де проводилися та вивчалися фізико-хімічні процеси хімії. На старших курсах я міг спробувати себе у ролі вчителя. Спочатку перед своїми однокласниками, згодом у школі перед учнями. Окрім проведення уроків ми готували також демонстрування цікавих хімічних дослідів, а саме: фараонові змії, хімічний вулкан, запалювання скляної палички без вогню, взаємодію натрію з водою та інші. З усіх предметів неорганічна хімія мені сподобалась найбільше, а тому я саме її обрав щоб поглиблено вивчати на старших курсах та захистити по ній курсові та магістерську чим я завдячую за допомогу моему керівнику, а тепер вже декану хімічного факультету доц. Дмитриву Григорію Степановичу.

Після завершення навчання на хімічному факультеті я продовжив свій шлях по неорганічній хімії навчаючись в аспірантурі Львівської політехніки, яку закінчив захистом кандидатської дисертації. Тепер я працюю там викладачем.

Ілля Шипунов, випуск 2013 р.

Народився 1992го року в місті Чорноморськ, Одеська обл. В 16 років переїхав до Львова. В 10-11 класі з'явився інтерес до хімії, тому вирішив поступати на хімічний факультет Львівського Національного Університету імені Івана Франка. Я провчився на нашому улюбленому факультеті з 2009 по 2013 рік, отримавши диплом бакалавра. Мій диплом був по спеціальності хімія, спеціалізація – аналітична хімія, науковий керівник Олександр Тимошук.

Дуже вдячний всій факультетській родині за мою високу кваліфікацію та мій освітній рівень, який я отримав. Крім того, вдячний за чудові

спогади, які пов'язані з усіма факультетськими подіями.

Після бакалавра в мене з'явилося бажання спробувати себе в іншій програмі англійською мовою. Тому на магістра я поступив в університет міста Тарту, в Естонії на 2х річну (2013-2015 рр.) програму Applied Measurement Science (Прикладна Наука про Вимірювання). Свою магістерську писав по спеціальності Електрохімія, а точніше про неплатинові каталізатори до паливних елементів (Fuel Cells). Мене ця тема дуже зацікавила і я вирішив продовжити роботу в цій сфері. Тому після магістерської поступив в докторантуру (PhD) в Датський Технічний Університет, що біля Копенгагена. Моя наукова робота продовжилась в схожій сфері що в Естонії (каталізатори до паливних елементів). В 2019 році я успішно захистив свій диплом. Досі живу в Данії і працюю в одному стартапі хіміком-аналітиком.

Андрій Нецадін, випуск 2014 р.

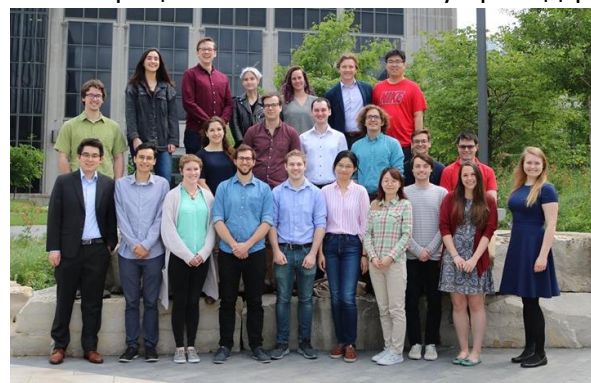

Хімічний факультет завжди був для мене особливим місцем. Вперше я познайомився з цим храмом знань у 8 класі на обласній олімпіаді з хімії. Пригадую як проходив експериментальний тур в лабораторії фізхімії, готував розчини і крапнув кислотою на свій улюблений светр. Ох же ці жертви юних хіміків заради науки. PS: светр після бойового хрещення став для мене мало не священним.

Протягом наступних кількох років я тягнувся до універу як міг. Хоча б кілька разів на рік, то на олімпіаду, то на збори-відбори на "всеукр", то на турнір юних хіміків, але мусив тут побувати. Наче на небеса піднімався сходами, проходив через прохідну і потрапляв у інший вимір, у свій персональний рай. Пам'ятаю, коли привів сюди батьків, вони сказали, що тепер розуміють, чому я хочу тут вчитись. Справді, красивий і затишний внутрішній дворик наче готує людину перенестись у світ політу думки поміж формул і рівнянь. Хімфак завжди працював інтенсивно зі школярами, багато підтримував талановиту молодь, багато моїх друзів розвинулись з олімпіад, турнірів чи конкурсів захисту наукових робіт МАН, і всі стали успішними, шанованими людьми, навіть якщо й не пішли на хімічний. Завдяки активній підтримці факультету, я мав щастя почати займатись науковою роботою ще в кінці 10 класу. Не так багато організацій можуть стільки інвестувати в наступне покоління.

Ясня річ, що вчитись я вступив саме сюди. І надзвичайно щасливий зі своїм вибором, хімічний став для мене практично другим домом, а колеги-студенти і викладачі – великою родиною! За час навчання тут ти проходиш через майстрів своєї справи, кожен з яких вчить тебе тому, що потребує десятиліть досвіду, щоб досягти.

Студентські роки принесли мені багато можливостей. Я, звісно, продовжував працювати в лабораторії паралельно з парами. Однак не цим єдиним. Студентські олімпіади так само, як і шкільні, якісно виділяють учасників серед інших, коли є будь-який відбір. Наша команда завжди достойно представляла університет на всеукраїнських олімпіадах. Після другого курсу в університеті я, поряд з кількома колегами, мав честь представляти Україну на Міжнародній науковій олімпіаді (з хімії) для студентів вищих навчальних закладів. Оскільки Іран організовував ці змагання, з їх сторони брало участь близько 40 осіб, були також команди з кількох інших країн. Незважаючи на великі розбіжності в навчальних програмах між країнами та приголомшливу кількісну перевагу господарів, я завоював 1 місце та отримав золоту медаль. Наступного року я повернувся і зробив те саме. Сподіваюсь це дасть адекватне уявлення про підготовку, яку можна отримати на хімічному, якщо сильно хотіти і тяжко працювати. Я вже не кажу про підтримку у виступах на конференціях та різних конкурсах.

Пересічним громадянам інколи тяжко уявити цінність природничої освіти. Наукове мислення, реалістичність, емпіризм виховують характер і стиль вирішення проблем, що є прикладними у всіх сферах. За час навчання на хімічному, мені випала можливість податись на стипендіальну програму Zavtra.UA фонду Віктора Пінчука. Один з найважливіших критеріїв відбору – якість наукової роботи. Не тому, що вони шукають науковців, зовсім ні. А тому, що науковці можуть впоратись з будь-чим, і нові лідери, нова еліта, має народитись саме в цьому середовищі. І навчання та наукова робота на хімічному допомогли мені успішно виборювати цю стипендію кожного року.

В теперішньому світі надзвичайно важливими є професійні зв'язки. "Networking" – найкращий спосіб знайти собі місце під сонцем. Я надзвичайно ціную своїх товаришів та інших випускників хімічного, тому що ця спільнота пішла у різні-різні напрямки і яких би можливостей я не шукав, я знаю що знайду когось з "наших", хто зможе мені допомогти. Інколи випадають навіть бізнесові речі. Працюю я собі якось в лабораторії, арилюю п'ятичленні гетероцикли за Меєрвейном (як же мені припала до душі ця фраза ☺), а до нас завітав колишній випускник, що працює технологом на виробництві побутової хімії. І так я дізнався про те, що коли кажуть, що університети відірвані від економіки – то неправда. Ви можете собі уявити, щоб студент отримав нагоду співпрацювати з підприємствами над новими продуктами по спеціальності за ініціативою бізнесу? І є далеко не одна історія співпраці між науковцями хімфаку та бізнесом.

Наприкінці навчання мені хотілось спробувати себе в науці на заході. Я вступив до аспірантури The University of Chicago, одного з найкращих вузів світу. Також маю багато колег, що пішли на навчання в інші топові університети, здебільшого Європи. Я надзвичайно ціную свою мережу львівських хіміків.

Людина не завжди може контролювати свою долю, однак ми контролюємо свій вибір в ключові моменти нашого життя. Одним з таких моментів для мене був вступ до університету Франка на хімічний, і я цілком щасливий своїм вибором та вдячний за свій шлях.

Фото: На Ялтинській Європейській Стратегії (YES-2013), Перед врученням Gerhard Closs Teaching Award за успіхи у викладанні органічної хімії

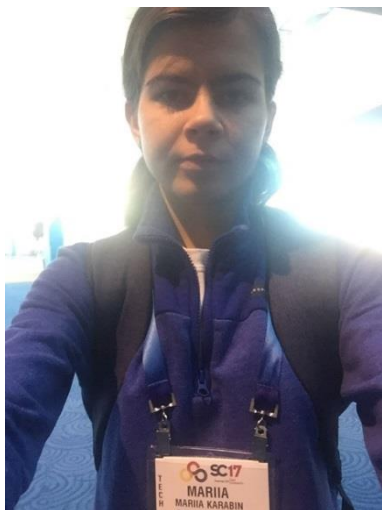
Марія Карабін, випуск 2015

Коли я згадую про хімічний факультет, то перше що приходить на думку, це почуття єдності, підтримки і спільноти. Тут можна отримати не лише знання, але й підтримку і атмосферу яка надихає на подальші звершення. Я вдячна своїм викладачам за знання, а також О.В. Решетняку і М.М. Яцишину які зіграли важливу роль на моєму шляху формування як науковця.

Цієї весни я закінчую програму PhD в США. Під час цієї програми я мала можливість їздити на конференції (зокрема Supercomputing SC17, SC18), проходити стажування в національних лабораторіях

США, а також відвідувати цікаві лекції. Одну з лекцій проводив професор Кір Thorne (Нобелівський лауреат у 2017р.).

Більшість PhD студентів працюють як teaching assistants, у моєму випадку це означає вести лабораторні роботи з загальної хімії для студентів.

Ірина Чудик, випуск 2015 р.

Я Ірина Михайлівна Чудик, зараз вже Майєрс, і я навчалась на одному з найкращих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка. Прошу дозволити розповісти, чому я так вважаю.

Вирішила я поступити на хімічний факультет десь у 9-10 класі, нічого з собою не могла подіяти, бо дуже сильно хотіла "хімічити". Після відвідин Львова – закохалась у місто та факультет з першої поїздки, тому все, про що я мріяла – це щоб мене зарахували до групи (сама я родом з маленького містечка на Івано-Франківщині).

І ось почалась ця неймовірна частина мого життя - навчання на хімічному факультеті у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Можу вас запевнити, це був дуже яскравий та незабутній період мого життя. Кожен викладач залишив чудовий відбиток у моєму серці, який допоміг скувати характер та мою особистість - низький вам уклін та подяка.

Мушу признатись на першому курсі у першому семестрі я не сприймала навчання надто серйозно, тому один з екзаменів, а саме вищу математику, закінчила з оцінкою D (67), чим була дуже розчарована та незадоволена, оскільки позбулась стипендії на наступні півроку. Це принесло багато розчарувань не тільки мені, але й моїм рідним, зокрема батьку, оскільки він вчитель математики за професією. Тому це дало мені надзвичайно великий поштовх та бажання доказати всім та насамперед самій собі, що я можу набагато краще, якщо тільки докладу зусиль. І мені це вдалось – наступний семестр я закінчила іспит з вищої математики з оцінкою A (92, здається), а все завдяки наполегливій праці, старанням та чудовому викладачу Володимирі Синюті. Після моєї маленької поразки, зрозуміла, що до навчання потрібно ставитись серйозно та докладати всіх зусиль, щоб не підвести ні самого себе, ні батьків, ані викладачів.

Життя на хімічному факультеті було надзвичайно цікавим та різноманітним, особливо запам'яталось, коли демонстрували різні реакції – це було на межі реальності та дива! Вирощування кристалів, проведення екстракцій, синтезів та ще безліч неймовірних дослідів – такими різними стежинками була сповнена дорога до здобуття диплому!

На жаль, так склались обставини, що я змушена була перервати навчання на півшляху до здобуття Магістра. Я виїхала у Сполучені Штати Америки. Повірте, це був вибір не з легких, але, як то кажуть, серцю не прикажеш 😊

Спершу я планувала закінчити магістратуру тут, у США, водночас шукаючи роботу по спеціальності. Так от, виявляється, в Америці високо цінується диплом бакалавра: навчання тут досить дороге, далеко не кожен може собі дозволити вищу освіту, не говорячи вже про магістратуру. І доля посміхнулась мені – я почала працювати лаборантом у компанії, яка спеціалізується по виробництву гострих соусів, гірчиці, барбекю та інші товари. Робота була цікавою та досить легкою, багато обладнання автоматизоване та неважке у користуванні. Прошло трошки більше півроку і я отримала підвищення, зараз я інженер по якості контролю продукції. Мій диплом бакалавра зарахували, та навіть більше – компанія, на яку я працюю, має різні заводи/локації по всьому світу (McCormick), і на їхньому веб-сайті, де я заповняла інформацію про себе, у переліку університетів був Львівський національний університет імені Івана Франка.

Ось така моя "Історія успіху", невід'ємною частиною якого є хімічний факультет. Хочу щиро подякувати всім викладачам, асистентам, робітникам хімічного факультету за вашу важку працю та бажаю вам тільки вдячних та щирих студентів!